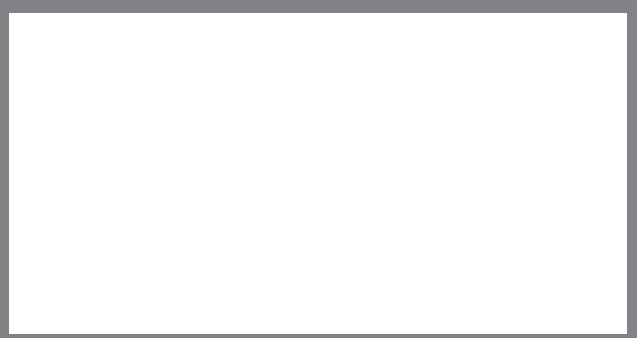
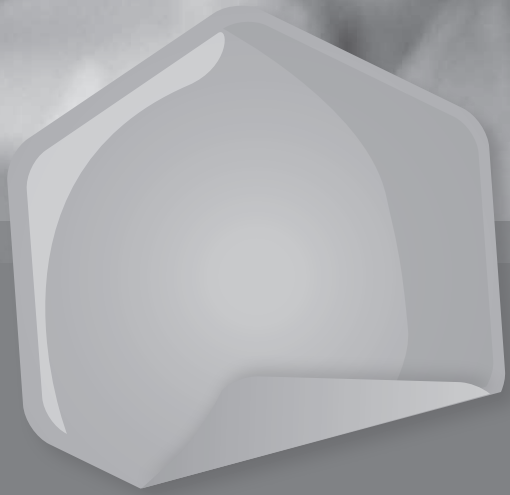
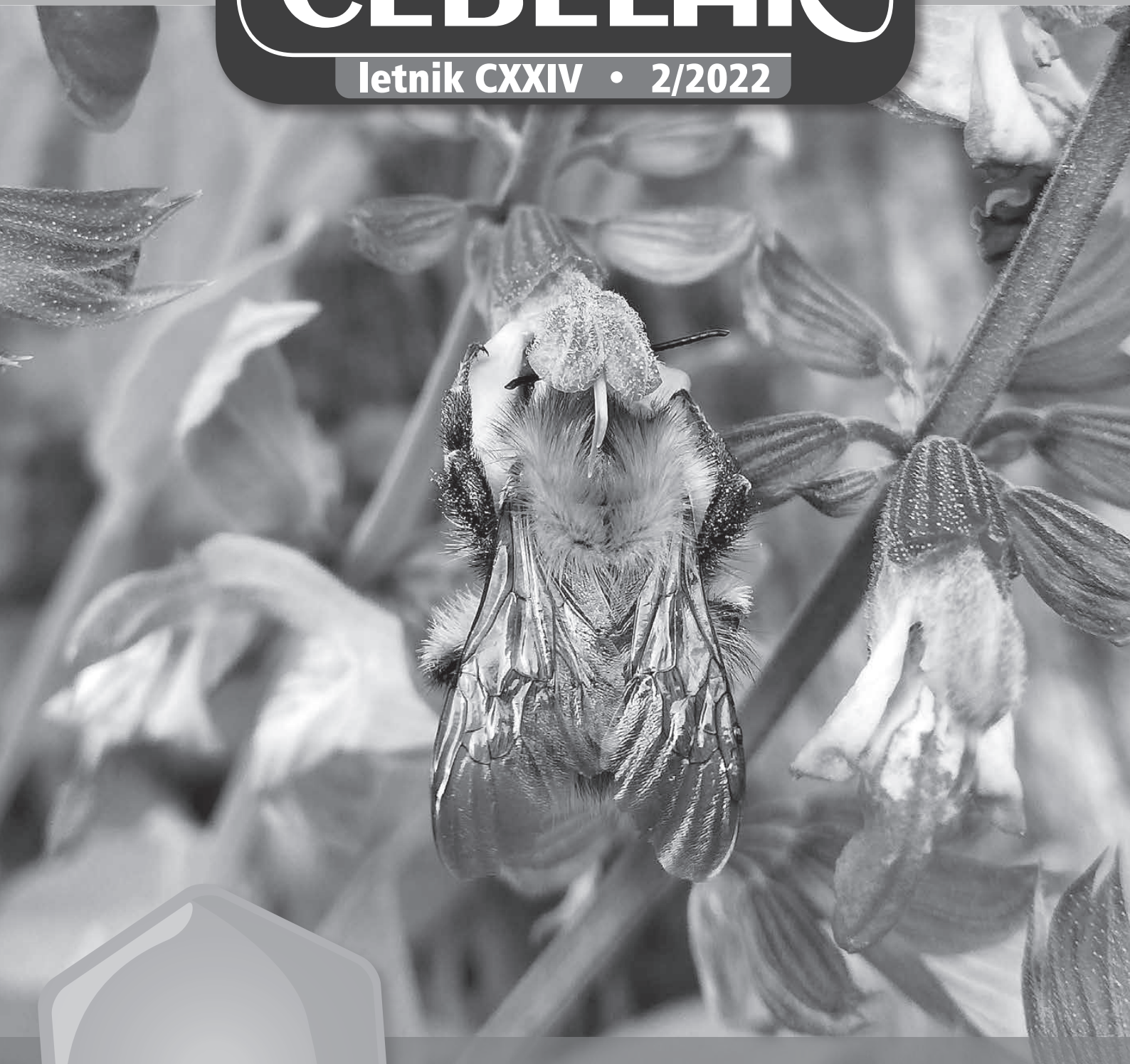

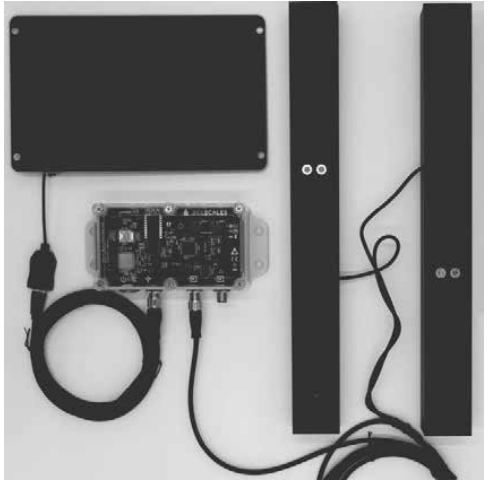

Slovenski ČEBELAR

letnik CXXIV • 2/2022

Nagrada čebelarska križanka Čebelarska tehtnica BeeScales.io

					PO LJUDSKEM VEROVANJU ODREŠITEV NEČESA, KAR JE ZAKLETO	ANGEL, NIŽJI OD SERAFA, KERUBIN	PASJA HIŠICA	ŽELEZEN DROG ZA LOMLJENJE KAMENJA	SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI	NIZOZEM. GOLMAN (EDWIN VAN DER)	TINA TURNER	DEL ČEB. TELESA ZA PRENOS CVETNEGA PRAHU	ZNAME-NITOST V PULI	
					ZDRAVNIČA SPECIJA-LISTKA ZA OKULI-STIKO									
					VŽIGALNIK RAZSTRE-LIVA, NETILKA									
					KROŠNJAR				2		20. IN 6. ČRKA			
					LOJZE UDE			ISAAC NEWTON SLABA SOLSKA OCENA		NAŠ SMUČAR (PETER) HRUP, TRUŠČ				
4. IN 1. ČRKA														
AVTOR: MATJAŽ HLADNIK	RAZVOJNA STOPNJA	OZKA DOLINA S POTOČNO STRUGO	AMONIATA	ZMIKAVT ROWAN ATKINSON		NINA OSEMAR AKVARIJ-SKA RIBA		OLEG ANTONOV OŽBALT ILAUNIG		KRAJ PARJENJA TROTOV Z MATICAMI	FOTOGRAF IN POPOTNIK HODALIČ			
NAŠ ŠPORTNI KOMEN-TATOR (ANDREJ)					EVROPSKA VESOLJSKA AGENCIJA IZPUŠČAJ V USTIH		NARAM-NICA KNJIŽNI ČARODEJ (HARRY)							
INDIJAN-SKA BOJNA SEKIRA						ŠPANSKI PISATELJ BAROJA CHRISTINA AGUILERA			ROBERT REDFORD ITALIJAN-SKI RTV	7				
GORSKE REŠEVAL-NE SANI, AKIA				STONE FORNEZZI BREZ-BOŠTVO	ILUS-TRATOR MAVEC DLAKA POD NOSOM		8	PRESTOL TULEC, TOK ZA PUŠČICE						
PRIIMEK KONSTRUK-TORJEV TIPA NAKLADAL-NEGA PAJNA								ATA, OČE LADO JAKŠA						
IVAN VIDAV		4	SLOVESNO PAPEZEVO POKRIVALO REZEK GLAS, VIK			PEVEC FURLANIČ AVTOR IME-NA KRAJSKE ČEBELE					SAMO-STANSKI OČE			
PRAVLJIČNI JUNAK, KI JE SPLEZAL NA ZAČARANI FIŽOL					PIKČAST ZAJEDAVEC PERJADI URADNA LISTINA			5	VID PEČJAK SLADEK SOK IZ SADJA					
POMOČ: KRPELJ PROŠT SKALARKA TIARA	POKRIVALO BUNDE ALI ANORAKA	GLAVNO MESTO SAUDOVE ARABIJE VESOLJE			CERKVENI ZBOR MODEL ZNAMKE HYUNDAI			23. GRŠKA ČRKA	PEVKA ŽNIDARIČ DIVJA MAČKA					
TEKMO-VANJE V ZNANJU				1	IZRAELSKA LETALSKA DRUŽBA VARUH, SKRBNIK			PRED-STOJNIK KAPITLJA ANTON AŠKERC						
SPOKOR-NICA						DEL KOŽE NA GLAVI, KJER RASTEJO LASJE								
PRIMOŽ EKART			JOSIP ... ALEKSAN-DROV URADNI SPIS			3	NAŠ GENERAL (RUDOLF) REŽISER HOWARD							
AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA THURMAN				MEHKA TKANINA ZA PLENICE LOJZE UDE										
POSPEŠE-VALNIK GIBANJA JEDRSKIH DELCEV														
BIOLOG IN VETERINAR ŠTERN					AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA SHERIDAN									
					 BEE SCALES									

Nagrado geslo:

1	2	1	3	2	4	2	3	5	6	7	8	5	6	3	5	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Nagrada: Dva paketa čebeljih koridorjev za preprečevanje čebeljega roja v vrednosti 59,60 EUR.

Podatki za stik: Vermis, d. o. o., www.beescales.io, info@beescales.io, 031/536 229. **Geslo nagradne križanke za žreb zmagovalca pošljite skupaj s svojimi osebnimi podatki do 5. februarja 2022 na e-naslov: info@czs.si.**

Februarska ponudba – AKCIJA

Februarja imamo na Čebelarški zvezi Slovenije v **akcijski ponudbi** naslednje artikle. Vsa naročila sprejemamo na tel. št.: 01/729 61 00 ali na e-naslov: ines.zunic@czs.si. **Pri nakupu trgovskega blaga imajo člani ČZS 10 % popusta.**

Knjiga Čebelje paše v Sloveniji: 21,00 EUR
– 10 % = 18,90 EUR

Knjiga Čebelji pridelki, pridobivanje in trženje: 6,26 EUR – 10 % = 5,63 EUR

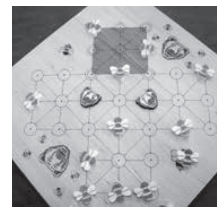
Knjiga Cvetni prah: 1,90 EUR
– 10 % = 1,71 EUR

Knjiga Čebelarški priročnik za začetnike: 5,00 EUR
– 10 % = 4,50 EUR

Otroški predpasnik: 11,00 EUR
– 10 % = 9,90 EUR

Lesena igra čebelica: 33,55 EUR
– 10 % = 30,15 EUR

Obesek Bodi kot čebela ali Bee good

Na voljo je nov »energijski« obesek Bodi kot čebela ali Bee good – kot verižica ali kot zapestnica.

Obesek je glinen in vsebuje s posebnim postopkom pridobljeno »pozitivno energijo« za dobro počutje. »Energija« čebelice na obesku v vaše življenje prinaša modrost, organiziranost, urejenost, marljivost, delovne in socialne

vrednote – skratka vse to, kar pooseblja čebelo in njeno družino. Čebelica na obesku je izpeljanka iz logotipa za svetovni dan čebel, ki je namenjen ohranjanju in varstvu čebel ter drugih oprasovalcev in smo ga prvič obeleževali 20. maja 2018 na pobudo Slovenije. Verižica ali zapestnica *Bodi kot čebela* ali *Bee good* je v darilni embalaži odlično darilo z dodano vrednostjo za družinske člane, za zaposlene, za otroke ... Čebelica ima prav poseben pomen

in »energijo«. **Cena 10 EUR + poštni stroški. Naročila na: ines.zunic@czs.si.**
Tajništvo ČZS

Čebelarška zveza Slovenije nadgrajuje člansko izkaznico ugodnosti

Vsi člani Čebelarške zveze Slovenije boste s člansko izkaznico v prihodnje deležni še več ugodnosti pri raznih ponudnikih blaga in storitev.

Ugodnosti za člane omogočajo:

- Anton Ciglič, s. p.,
- Apartmaji Isabella Kustiči (otok Pag),
- Apartmaji Stanka Komparak (otok Korčula),
- Api Kon-takt, d. o. o.,
- BeeConn tehtnice,
- Belokranjski hram, d. o. o.,
- Camp Omišalj (otok Krk),
- Camp Straško (otok Pag),
- Čebelarški center Maribor, Jana Pušnik Pokrivač, s. p.,
- Čebelarstvo Pislak Bali,
- Čebelarstvo Vogrinčič,
- Čebelji raj Noč,
- Kmetijska zadruga Šaleška dolina, z. o. o.,
- Eldema elektronika, Srečko Lavrič, s. p.,
- Kipgo, d. o. o.,

- Kokos Agency, d. o. o.,
- Liburnia Riviera Hotels (Opatija),
- Majskaj, d. o. o.,
- Marjan Dolinšek, s. p.,
- Medium, d. o. o.,
- Muzeji radovljiske občine,
- Peter Potočnik, s. p.,
- PC Doktor, Luka Dobovičnik, s. p.,
- Prva osebna zavarovalnica, d. d.,
- Sabina Pirš, s. p., Gostišče pri čebelici,
- Slovenia Eco Resort,
- Šport hotel Pokljuka,
- Štefan Šemen, s. p.,
- Terme Snovik,
- Trajnice Golob Klančič,
- Turistično čebelarstvo Pavlovič,
- cenejša samoplačniška usposabljanja ČZS in 10-% popust na trgovsko blago.

Vsi ponudniki blaga in storitev so objavljeni na naši spletni strani, kjer je opisana tudi oblika ugodnosti: www.czs.si/content/X9.

V Slovenskem čebelarju bomo mesečno dopolnjevali seznam ponudnikov storitev ugodnosti.

ApiSlovenija

45. dnevi čebelarstva v Celju

Celjski sejem, 12. in 13. marca 2022

Pomlad je za čebele ključnega pomena in čebele so ključnega pomena za človeka. Zato čebelam pomladi pripada sejem ApiSlovenija. Sejem tradicionalno poteka že več kot 40 let in čebelarstva javnost ga je popolnoma posvojila. Eden glavnih razlogov za njegov obisk je nakup čebelarstva opreme pred prihodom nove sezone. Pridružite se nam na največjem strokovnem čebelarstvu dogodku v Evropi, ki bo potekal na celjskem sejmišču. V istem terminu na Celjskem sejmu potekajo tudi sejmi Kulinart, Flora, Poroka, Altermed, Svet ribolova, Festival kave Slovenija in sejem kmetijske in gozdarske mehanizacije Agritech.

V soboto, 12. marca 2022, bo osrednja strokovna tema »Vpliv podnebnih sprememb na čebelarjenje«, v nedeljo, 13. marca 2022, pa bo osrednja strokovna tema namenjena dobrim čebelarstvom praksam.

PROGRAM:

SOBOTA, 12. MARCA

9.00–18.00: Prodajna razstava (**sejemska dvorana E**)

10.00–10.30: ODPRTJE POSVETOVANJA IN
POZDRAVNI NAGOVORI

10.30–14.00 OSREDNJA TEMA:

Vpliv podnebnih sprememb na čebelarjenje

- Podnebje in njegova spremenljivost – Gal Oblišar
- Vpliv podnebnih sprememb:
 - na vire medenja – Aleš Bozovičar,
 - na tehnologijo čebelarjenja – prof. dr. Janko Božič in Simon Golob,
 - na prehrano čebel – doc. dr. Maja Ivana Smodiš Škerl,

- na čebelje pridelke – dr. Andreja Kandolf Borovšak,
- na vzrejo matic – dr. Peter Kozmus,
- na zdravstveno varstvo čebel – dr. Metka Pislak Ocepek.
- Sajenje medovitih rastlin – prof. dr. Janko Božič.
- Dobra praksa ČD pri sajenju medovitih rastlin – Matjaž Levičar
- Dobre prakse sajenja medovitih rastlin iz lokalnega okolja – Janez Gačnik

NEDELJA, 13. MARCA

9.00–18.00: Prodajna razstava (**sejemska dvorana E**)

9.45–10.00: Razglasitev zmagovalcev mednarodnega natečaja čebelarstva fotografije ČZS 2022

10.00–14.00: OSREDNJA TEMA: Dobra čebelarstva praksa

- Priprava rezervnih družin v poznopoletnem obdobju – Marija Sivec
- Vzreja rodovniških matic v plemenilni postaji Lučka Bela – Tomaž Lesnjak
- Vpliv prekinitve zaleganja na obvladovanje varoj – dr. Lucija Žvokelj
- Priprava čebel za izkoriščanje zgodnjih paš – Irma Petelin
- Priprava čebel za izkoriščanje paš čez celo leto s poudarkom na preprečevanju rojenja – Jure Justinek
- Uspešno zatiranje varoj na ekološki način – Franko Dolgan
- Moja tehnologija čebelarjenja za višjo kakovost čebeljih pridelkov – Mitja Smrdel

Vsako predavanje bo trajalo približno 20 min.

Organizator si pridržuje pravico do spremembe programa. Aktualen program lahko spremljate na www.ce-sejem.si.

Informacije: Nina Ermenc Pangerl, tel.: 03/543 32 00, e-mail: nina.ermenc@ce-sejem.si,

www.czs.si, www.ce-sejem.si

Slovenski ČEBELAR

letnik CXXIV • 2/2022

Kranjska čebela
na Expu 2020
v Dubaju

- Razkuževanje satnikov
- Prva podelitev nagrade zlata čebela
- Digitalno potrdilo – ključ do pridobivanja sredstev za čebelarje

Logar
ČEBELARSKA OPREMA

IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME IN TRGOVINA
Izdelano s smislom za detajle.

DELOVNI ČAS TRGOVINE

PONEDELJEK-PETEK:
09.00-12.00
13.00-16.00

SOBOTA:
V FEBRUARJU ZAPRTO

PARNI KUHALNIK VOŠČIN NA PLIN,
nerjaveč

TOPILEC POKROVČKOV
S TOPLIM ZRAKOM

- Enostavno ločevanje medu iz voščenih pokrovčkov brez pregrevanja medu
- Zelo priljubljen za topljenje medu iz melicitoznih satov

Art. 3295

CEDILO ZA MED

premer 24 cm, dvojno, z večjo prepustnostjo, nerjaveče

UGODNE CENE ČEBELJIH POGAČ MEDOPIP/kg

Medopip standard: 1,32 EUR
Medopip plus: 1,37 EUR
Medopip nozepina: 1,42 EUR

TOČILA ZA MED

POSODE ZA SHRANJEVANJE MEDU

LOGAR TRADE D.O.O.
POSLOVNA CONA A 41
SI-4208 ŠENČUR

04 25 19 410

info@logar-trade.si
www.logar-trade.si

Cene vključujejo DDV.

Naročeno vam lahko odpošljemo s paketno pošto.

45. DNEVA
ČEBELARSTVA
V SLOVENIJI

CELJSKI SEJEM,
12. IN 13. MAREC 2022

Api
SLOVENIA

Celjski sejem

FOTO:
JOSEF PERMEDLA

Spoštovane čebelarke in čebelarji!

Spregovoriti želim o naši reviji, *Slovenskem čebelarju*, našem odnosu do nje in o kritičnih pogledih na čebelarskem področju. Včasih slišim pripombe glede objav, nekomu ni prav to, drugemu nekaj drugega, spet tretji meni, da so nekateri prispevki preveč »mlačni«, da se nekatere teme preveč ponavljajo. V uredniškem odboru revije večkrat presojava prispevke, pri katerih imamo pomisleke glede upravičenosti objave, a na koncu vendarle objavimo. In prav je tako. Pri tem pa manjka bistveno: kritični odzivi bralcev, ki bi utemeljeno kazali na napake ali na ne zadosti jasne navedbe v člankih. Skratka, na pomanjkljivosti. Včasih imam občutek, da je vzrok neodzivnosti tudi to, da čebelarji premalo beremo naše skupno glasilo.

Beseda kritika v nas vzbudi nelagodje, saj z njo navadno pojmujejo nekaj slabega, nekaj, kar človeka prizadene. Nekateri, kar se dogaja vse pogosteje, jo dojemajo celo kot odraz nevljudnosti, nevzgojenosti. A taka pot vodi navzdol. Treba se je upirati takemu gledanju in poudarjati pomen kritike, seveda če je konstruktivna. V vsaki stroki je utemeljena kritika gonilo napredka, saj so le z objektivno oceno ravni doseženega možni popravki, možno je postopno napredovanje. Brez tvorine kritike se lahko vrtimo v krogu, stroka začne počasi stopicati na mestu, začne »zaudarjati«, se kvariti. Upreti pa se je seveda treba žal vse prepogostemu kritikasterstvu.

Večkrat prebiram stare *Slovenske čebelarje*, tudi tiste izpred prve svetovne vojne. Se sploh zavedamo, kakšno bogastvo imamo v teh starih zapisih, ki nam kažejo čebelarsko znanje v takratnem času, v njem odsev takratnega duha? Včasih »izumimo« kaj novega, potlej pa presenečeni ugotovimo, da so do takih rešitev prišli že davno pred nami.

Tudi kritika čebelarjem v preteklosti ni bila tuja, včasih so se kar pošteno spoprijeli, če so bili različni pogledi na neko dogajanje ali preprosto na same načine čebelarjenja. Anton Žnideršič je povzdignil glas, če mu kaj ni bilo po godu, urednik Avgust Bukovec je hitro opravil z vsakim, ki je po njegovem mnenju zastopal sporna stališča. Spomnimo se tako imenovane »panjske vojne«, ko so se spoprijeli zagovorniki AŽ-ja in nakladnih panjev. Škoda, da

so to križanje mnenj imenovali kar »vojna« – kajti v vojni so dovoljena vsa sredstva, da sovražnika ukloniš. In res je besedovanje v naši reviji takrat kar presevalo meje dostojnega občevanja.

V slovenskem čebelarstvu je zadnja leta zaznavna splošna odsotnost kritike, kar kaže tudi na odklonilni odnos do nje. Če že pade kritična beseda, nas, namesto da bi se zanjo celo zahvalili, bolj zanima, kdo jo je zapisal, kot pa, kaj je povedal. Odziv je navadno tak, da kritiko preslišimo, do avtorja pa postanemo zadržani v medsebojnih odnosih. Skratka, užaljenost.

Pisna kultura nekaterih avtorjev kar nekam šepa, ni videti napredka. Včasih smo uredniku oddali natipkan prispevek, ki ga je pregledal lektor, potlej smo pa morali besedilo še enkrat natipkati in vnesti vse lektorjeve pripombe. Videli smo, kje smo grešili, in v prihodnje napak nismo ponavljali. Rečemo lahko, da smo tako zoreli. Danes pa avtor pošlje prispevek po elektronski pošti, v večni naglici ne dobi lektorjevih pripomb in tako ne ve, kje ga je lomil. In napake ponavlja.

Poudariti je treba naš odnos do objavljanja knjig s področja čebelarstva. V glavnem je tako, da se za nekatere še pojavi obvestilo o izidu, kritična ocena pa nam je postala tuja. Pa bi morala biti vsaj za knjige praksa, da bi bile dosledno vse predstavljene v našem strokovnem glasilu in tudi primerno kritično ocenjene. Seveda dostojno, čeprav ne vedno pohvalno do avtorjev.

Kritična ocena knjig je potrebna še iz enega razloga. Včasih pride do ponatisa, pa nam manjkajo dragoceni podatki, kaj je bilo v prvem natisu zapisano slabo ali celo napačno. In zamudimo priložnost, da bi to popravili. Seveda, če bi hoteli.

Zapisal sem nekaj kritičnih misli o nujnosti argumentirane kritike, upam, da vljudno. Truditi se moramo, da bo naša revija strokovno rastla, z njo pa tudi mi, njeni bralci.

Janez Gregori, član Uredniškega odbora SČ

KAZALO

UVODNIK

Janez Gregori 33

IZ ZNANOSTI IN PRAKSE

Ralph Büchler, et al.: EurBeST – pilotna raziskava testiranja odpornosti proti varoam v tržno usmerjenih čebelarstvih 36

Simon Golob: Rodovniške matice in delovanje plemenilne postaje Lučka Bela 39

Brane Borštnik: Razkuževanje satnikov 41

Tina Žerovnik: Digitalno potrdilo – ključ do pridobivanja sredstev za čebelarje iz naslova kmetijske politike 42

dr. Danilo Bevk, Blaž Koderman in Mojca Pibernik: Za boljše sobivanje sadjarstva in opravevalcev 43

GLAVARJEVO LETO

Pavel Zdešar: Peter Pavel Glavar – čebelar in vrhunski čebelarški strokovnjak (I. del) 45

Franc Šivic in Brane Borštnik: Novice iz sveta 47

ČEBELA V SLOVENSKI BESEDI

Ljudmila Bokal: Ob slovenskem kulturnem prazniku: Alojz Gradnik, Naša beseda 48

DELO ČEBELARJA

Gorazd Trušnovc: Čebelarjeva opravila v februarju 49

IZ ČEBELARSKIH DRUŠTEV 51

OBVESTILA ČZS 53

OGLASI 60

V SPOMIN 63

INDEX

EDITORIAL

Janez Gregori 33

FROM SCIENCE AND PRACTICAL WORK

Ralph Büchler, et al.: EurBeST – a pilot study testing varroa resistant bees under commercial beekeeping conditions 36

Simon Golob: Purebred queens and the operation of the Lučka Bela breeding station 39

Brane Borštnik: Disinfection of comb frames 41

Tina Žerovnik: Digital certificate – the key to obtaining funds for beekeepers from agricultural policy measures 42

Danilo Bevk, DSc, Blaž Koderman and Mojca Pibernik: For better coexistence of fruit growers and pollinators 43

GLAVAR'S YEAR

Pavel Zdešar: Peter Pavel Glavar – beekeeper and top beekeeping expert (part I) 45

Franc Šivic and Brane Borštnik: World news 47

THE BEE IN THE SLOVENIAN WORD

Ljudmila Bokal: On the occasion of the Slovenian cultural holiday: Alojz Gradnik, Our word 48

BEEKEEPER'S WORK

Gorazd Trušnovc: Beekeeper's tasks in February 49

FROM BEEKEEPERS' ASSOCIATIONS ...

ANNOUNCEMENTS BY BEEKEEPING ASSOCIATION OF SLOVENIA 53

ADS 60

IN MEMORIAM 63

PODATKI ZA STIK ČEBELARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Predsednik ČZS: Boštjan Noč, predsednik: 01/729 61 06, 040/436 512, nocb@czs.si

Vodja služb ČZS: Lidija Senič, vodja služb ČZS: 01/729 61 10, 040/436 515, lidija.senic@czs.si

Priznana rejska organizacija: Peter Kozmus, strokovni vodja PRO: 01/729 61 16, 041/352 997, peter.kozmus@czs.si

Opazovalno-napovedovalna služba: Aleš Bozovičar, vodja ONS: 01/729 61 31, 041/644 217, ales.bozovicar@czs.si, avtomatski telefonski odzivnik: 01/729 61 20, https://cebelar.czs.si/User/Login?returnUrl=

Svetovalci specialisti za tehnologijo čebelarjenja: Vlado Augustin: 01/729 61 12, 040/436 516, vlado.augustin@czs.si

Simon Golob: 01/729 61 12, 030/604 015, simon.golob@czs.si

Svetovalci specialisti za ekonomiko: Tina Žerovnik: 01/729 61 04, 040/436 513, tina.zerovnik@czs.si

Petra Bracko: 01/729 61 28, 040/436 518, petra.bracko@czs.si

Svetovalci specialisti za zagotavljanje varne hrane: Andreja Kandolf Borovšak: 01/729 61 33, 040/436 514, andreja.kandolf@czs.si

Aljaž Debelak: 01/729 61 29, 040/436 519, aljaz.debelak@czs.si

Nataša Lilek: 01/729 61 29, 040/436 519, natasa.lilek@czs.si

Tomaž Samec: 01/729 61 18, 040/436 517, tomaz.samec@czs.si

Uredništvo: Marko Borko, urednik: 01/729 61 14, 051/637 204, marko.borko@czs.si, www.czs.si/slovenskicebelar.php

Glasiloslovenskičebelarje ustanovilo Slovensko čebelarstvo društvo za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko leta 1898. Izdaja ga Čebelarstva zveza Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica.

Vpisano je v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS, pod zaporedno številko 585.

Tel.: 01/729 61 00, faks: 01/729 61 32, info@czs.si, www.czs.si

Transakcijski račun ČZS: SI56 0318 6100 2214 727, matična številka ČZS: 5141729, ID za DDV: SI 81079435, šifra dejavnosti: 94.120.

Uredniški odbor:

Marko Borko, Brane Borštnik, Vladimir Fajdiga, Janez Gregori, Mira Jenko Rogelj, Andreja Kandolf Borovšak, Anton Žakelj

Urednik:

Marko Borko

Uredništvo:

01/729 61 14, 051/637 204, marko.borko@czs.si, www.czs.si/slovenskicebelar.php

Lektorica:

Mojca Pipan

Oddaja prispevkov:

Članki do petega, obvestila, reklame, mali oglasi do desetega v mesecu. Avtorji naj v člankih uporabljajo strokovno izrazje v skladu s Čebelariskim terminološkim slovarjem. Mnenje avtorjev člankov ni nujno mnenje uredništva.

Uredništvo ne odgovarja za vsebino malih oglasov. Prispevki so v elektronski obliki brezplačno in javno objavljeni na spletnem portalu ČZS, spletnem portalu Digitalne knjižnice Slovenije in drugih spletnih straneh.

Reklamni oglasi in osmrtnice:

Cela stran: 1044 € (zunanja stran ovitka), 816 € (notranjost, živi rob), 594 € (notranjost), pol strani: 522 € (zunanja stran ovitka), 414 € (notranjost živi rob), 300 € (notranjost), tretjina strani: 198 €, četrtina strani: 144 €, petina strani: 102 €, desetina strani: 42 €. Oblikovanje reklamnega oglasa: cela stran in polovica strani 60 €, tretjina, četrtina, petina, desetina 48 €. Popravki reklamnega oglasa: 1–10 popravkov 2,4 €, 11 ali več popravkov 6 €. Popust pri ceni za 4– do 6–kratno objavo reklamnega oglasa je 10 %, za 7– do 10–kratno objavo 20 %, za celoletno objavo 30 %. Člani ČZS lahko dvakrat na leto objavijo brezplačne oglase do 20 besed, vsaka nadaljnja beseda je 0,3 €. Splošni oglasi po 0,3 € za besedo, enako velja tudi za osmrtnice, ki vsebujejo več kot 80 besed. Osmrtnice ne smejo biti daljše od 130 besed. Vse cene so brez DDV. Politika oglaševanja ter cenik oglasov in osmrtnic v glasilu Slovenski čebelar z dne: 11. novembra 2019 je objavljena na spletni strani ČZS.

Priprava za tisk in tisk: Para, d. o. o., Celestinova ulica 1, 1000 Ljubljana. Tiskano na papirju s certifikatom FSC (trajnostno gospodarjenje z gozdovi). Naklada: 8.000. Tiskano: 25. 1. 2022.

Izdaja Slovenskega čebelarja je delno financirana iz sredstev Javne svetovalne službe v čebelarstvu.

Fotografija na naslovnici: Z daljšim rilčkom čmrlji lahko pogledajo globlje v cvet. Nominacija na mednarodnem natečaju čebelarstva fotografije Čebelarstva zveza Slovenije 2021. Foto: Sara Juvan Zupančič, Slovenija.

Mednarodna barvna koda za označevanje čebeljih matic

2018 2019 2020 2021 2022

Tajništvo: 01/729 61 00, faks: 01/729 61 32, info@czs.si, www.czs.si, Barbara Dimc, tajnik: 01/729 61 02, 041/370 409, barbara.dimc@czs.si, Ines Zajc Žunič, poslovna sekretarka: 041/337 854, ines.zunic@czs.si, Zlatica Kovačević, administrativna delavka: 01/729 61 24, 030/604 009, zlatica.kovacevic@czs.si

Čebelarstva knjižnica Janeza Goličnika (vsak prvi delovni četrtek v mesecu med 15. in 18. uro): 01/729 61 11, cebelarskajniznica@czs.si, www.czs.si/knjiznica.php

Ohranimo čebele: www.oхранimo-cebele.si

Sklad za ohranitev kranjske čebele: www.czs.si/sklad.php

Spletna trgovina ČZS: www.czs.si/eshop/index.php

Uradne ure JSSČ: Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica (v Čebelarstvu centru Slovenije): ponedeljek od 10.00 do 14.00, četrtek od 8.00 do 12.00 ter od 13.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.

Mestni trg 4, 8330 Metlika: ponedeljek od 10.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.

Rožna dolina 50/a, 4248 Lesce (v Čebelarstvu razvojno-izobraževalnem centru): ponedeljek od 10.00 do 14.00.

Dobrna 1a, 3204 Dobrna (v Kulturnem domu Dobrna): ponedeljek od 10.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.

Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota (na sedežu Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota): ponedeljek od 10.00 do 14.00.

Streliška ulica 150, 2000 Maribor (v Čebelarstvu centru Maribor): petek od 8.00 do 10.00.

19. ČEBELARSKI PRAZNIK SLOVENIJE

in 5. PRAZNOVANJE SVETOVNEGA DNE ČEBEL
Dolenjske Toplice, 21. maj 2022

Prireditelj organizira ČD Straža - Dolenjske Toplice v sodelovanju s Čebelarstvo Slovenije in pod častnim pokroviteljstvom Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS.

Proslavo s slavnostnimi govorniki in kulturnim programom ter kosilo in druženje ob zvokih narodnozabavnega ansambla bodo dopolnile bogate razstave, zanimive predstavitve in delavnice. Po prireditvi se boste obiskovalci lahko vključili v druge spremljajoče dejavnosti:

- kmečka razstava,
- delavnice,
- predstavitev čebelarstva,
- ogled Čebelarstva Kapš v Rumanji vasi – 3 €,
- Destilarna in čokoladnica Berryshka – 5 €,
- Čebelarski dom Podstenice v Kočevskem rogu – brezplačno,
- Hudičev turn in depo v Soteski – brezplačno,
- kopianje v Balnei Hotela Krka – po 30-% znižani ceni.

Vsa društva bodo v mesecu marcu prejela vabila s podrobnim programom ter navodili za prijavo udeležbe.

Lepo vabljeni!

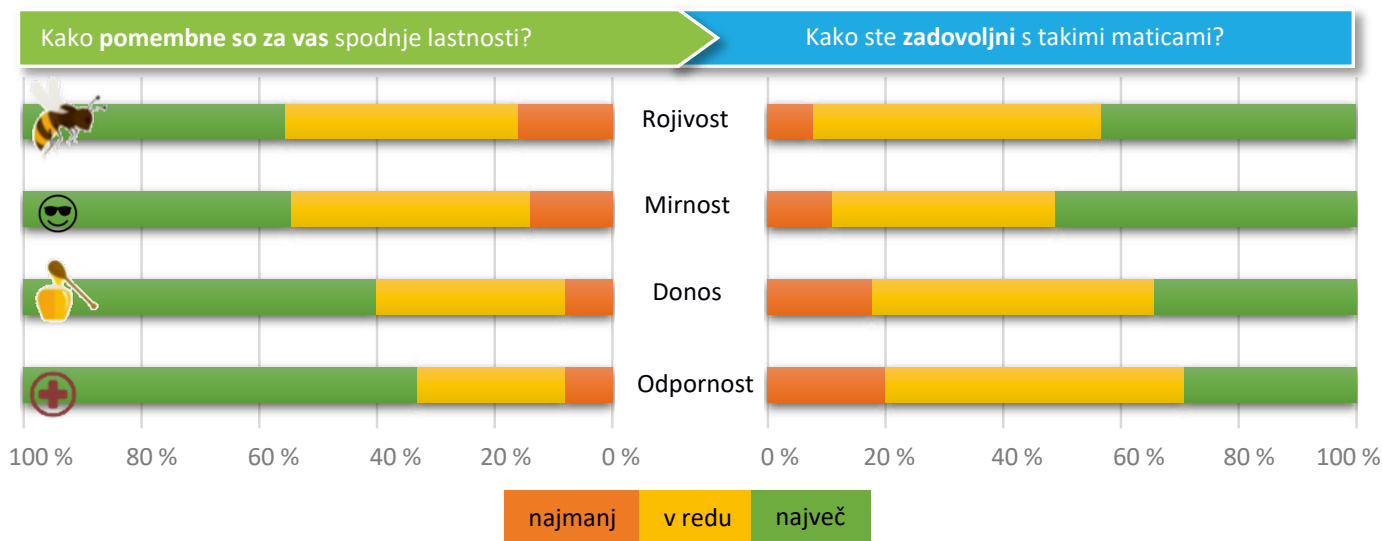
Informacije

Polona Vratar, delavka za turizem in kulturo:
polona.vratar@dolenjske-toplice.si, tel. št.: 040/396 639.

V popoldanskem času:
Dušan Tisovec, tajnik:
cdstrazatoplice@gmail.com, tel. št.: 041/880 727, ali

Tone Andrejčič, predsednik:
tone.andrejic@guest.arnes.si,
tel.: 051/258 283.

Slika 2: Rezultati spletne ankete o pričakovanjih in zadovoljstvu pri nakupu matic, opravljene pri 396 čebelarjih iz različnih evropskih držav

varojam. Seleksijski programi za odpornost proti varojam so bili evidentirani v 20 državah Unije in populacije naravno odpornih družin v šestih; a le v štirih državah so bile kupcem na voljo matice odpornih linij.

Anketiranje strank o vzrejnem materialu

Anketna vprašanja na temo trenutnega stanja trga matic so razkrila visoka pričakovanja, a le zmerno zadovoljstvo strank. Evropski čebelarji želijo kakovostne matice, katerih družine so produktivne in kažejo odpornost proti boleznim. Vendar anketni rezultati razkrivajo, da je ravno slednje tisto, s čimer so čebelarji najmanj zadovoljni v primerjavi z drugimi lastnostmi (Slika 2). Skoraj 50 odstotkov strank verjame, da je selekcija pomembno ali celo edino orodje za doseganje čebelarjenja brez zatiranja varoj. Kot zanimivost naj povemo, da so stranke v državah z dolgo tradicijo selekcije v čebelarstvu tej bolj naklonjene.

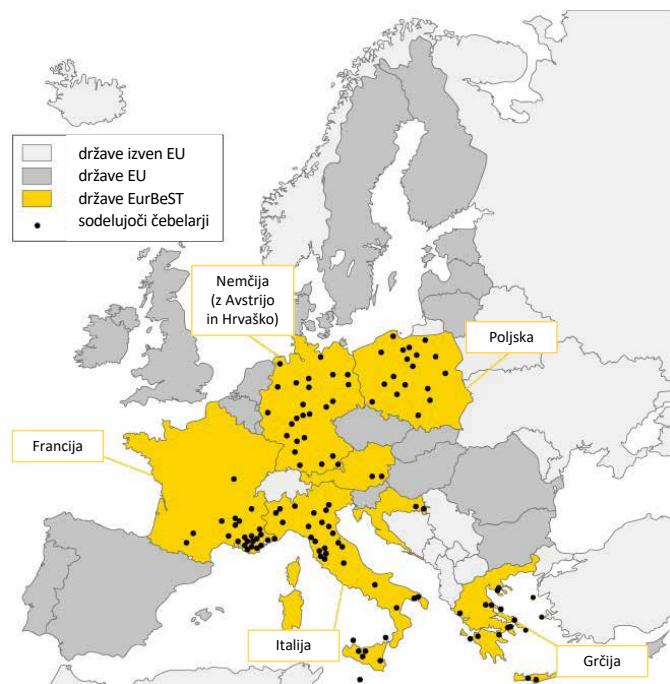
Do sedaj največja študija selekcije pri medonosni čebeli

Jedro projekta EurBeST je predstavljala študija, v kateri je sodelovalo 130 čebelarjev iz sedmih držav EU (Slika 3). Projektna ekipa EurBeST je identificirala in izbrala 23 linij medonosne čebele, ki so pripadale šestim podvrstam medonosne čebele ali bile mešanega porekla. Linije so bile izbrane iz t. i. preživelih populacij oz. so izvirale iz seleksijskih programov, ki se osredotočajo na odpornost proti varojam. Te linije čebel so bile testirane na dveh ravneh: na prvi so testni čebelarji izvedli obsežno primerjavo več linij znotraj enega čebelnjaka, na drugi ravni pa so poklicni čebelarji primerjali eno ali več izbranih linij s svojim materialom v normalnih pogojih čebelarjenja.

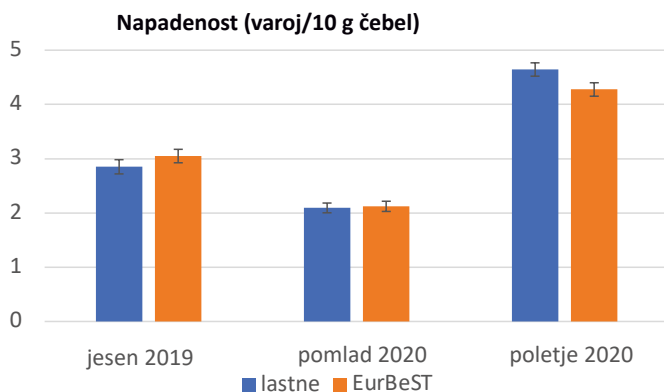
V eni sezoni je bilo tako primerjanih več kot 3500 družin, kar je največja študija, kadar koli izvedena v Evropi.

Boljša odpornost odbranih linij

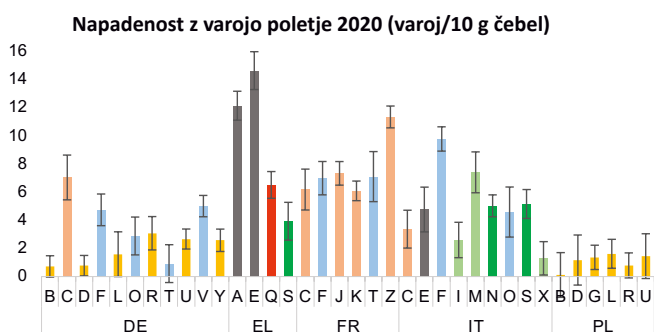
Odbrane linije EurBeST so imele podobno preživetje kot lastne linije čebelarjev. Pri splošnih lastnostih (medonosnost, agresivnost, rojivost) ni bilo razlike med linijami EurBeST in linijami čebelarjev, medtem ko so bile linije EurBeST jasno boljše, kar se tiče odpornosti proti varojam (Slika 4). V testnih čebelnjakih, v katerih

Slika 3: Države, ki so sodelovale v študijah EurBeST. Črne točke označujejo čebelnjake, vključene v raziskavo. Nemški del raziskave je vključeval čebelnjake v Avstriji in na Hrvaškem, italijanski pa še manjšo študijo na Siciliji.

Slika 4: Kljub višji obremenjenosti na začetku študije v letu 2019 so bile linije EurBeST na koncu poletja 2020 v povprečju manj napadene kot družine poklicnih čebelarjev.

A. m. carnica, hibrid, buckfast, nedoločena, A. m. macedonica, A. m. ligustica, A. m. siciliana

Slika 5: Napadenost celo sezono brez tretiranja. Obremenjenost nekaterih linij je ostala pod 3 %, ki predstavljajo prag za zatiranje varoj; te predstavljajo možne smeri nadaljnjih raziskav. Črke pod stolpci označujejo različne linije EurBeST. Dvočrkovne oznake označujejo državo (DE – Nemčija, EL – Grčija, FR – Francija, IT – Italija, PL – Poljska). Stolpci prikazujejo srednjo vrednost s standardno napako.

niso uravnavali populacije varoj, so nekatere linije celo sezono zadržale napadenost z varojami pod pragom 3 %, ki velja kot meja za tretiranje (Slika 5). Nekatere od njih so ob nizki napadenosti z varojami dosegale tudi odlične produktijske rezultate.

Lastnosti, ki prispevajo k odpornosti proti varojam

Ob ocenjevanju lastnosti, pomembnih za odpornost proti varojam, smo opazili, da je stopnja napadenosti odvisna od čistilnega vedenja družine: v povprečju so družine, ki so v časovni enoti očistile več v pin-testu poškodovanih bub, manj napadene z varojami. Tako smo v čebeljih družinah, ki pripadajo linijam, v katerih se je dlje časa izvajala odbira na to lastnost, zaznali povečano stopnjo higienskega vedenja. Vedenje VSH, ki ga v slovenščino prevajamo »na varojo občutljivo higiensko vedenje«, je ravno tako vplivalo na stopnjo napadenosti, ki je bila nižja v družinah z višjim VSH-jem. Lastnost ponovnega pokrivanja celic (REC – recapping, kaže, da so delavke same odprle in

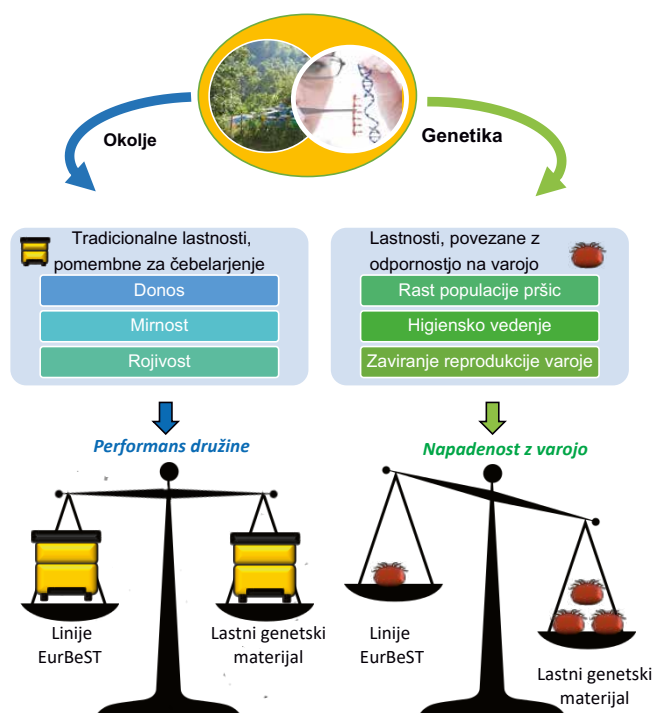
pregledale celice) je bilo soodvisno z vedenjem VSH. Vendar nismo našli jasne povezave med tem vedenjem in ravni napadenosti; podobno velja tudi za vedenje SMR (zaviranje reprodukcije varoj (*suppression of mite reproduction*), po katerem čebele s svojo dejavnostjo preprečujejo reprodukcijo pršic.

Lokalna prilagoditev je pomembna

Študija je pokazala močno interakcijo med okoljem in genotipom, tako pri produktijskih lastnostih kot tudi pri lastnostih, povezanih z odpornostjo proti varojam. Zaradi močne interakcije med okoljem in genotipom se lahko iste linije v različnih okoljih odzivajo zelo različno na enake izzive. Zato so pomembne strategije selekcije, ki upoštevajo naravne danosti (Slika 6). Poklicni čebelarji potrebujejo na okolje prilagojene linije, saj bi tako zmanjšali obremenitev z boleznimi in dosegli vzdržno ekonomiko čebelarstva.

Selekcija je draga

Sodelujoče vzrejevalce, testne čebelarje in poklicne čebelarje smo intervjuvali glede cen proizvodnje matic in prodajnih cen, ki jih dosegajo. Testiranje posamezne družine stane v povprečju 193 EUR, od 85 EUR v Grčiji do 273 EUR v ZRN. Večji del denarja gre za testiranje odpornosti proti varojam: spremljanje napadenosti z varojami ter higiensko vedenje dosegata skoraj 20 %

Slika 6: Odbrane linije so prekosile lastni material čebelarjev pri odpornosti proti varojam, vendar je njihov uspeh odvisen od njihove prilagoditve na lokalne okoljske pogoje.

cene. Druge, z varojami povezane lastnosti (SMR, VSH in REC), prispevajo več kot 60 % cene.

Cena matic ne pokriva cene selekcije

Povprečna cena proizvodnje matic je v povprečju 22,58 EUR po matici z veliko spremenljivostjo (od 8,22 EUR na Poljskem do 37,30 EUR v Franciji). Večji del gre za strošek dela, ki se med državami zelo razlikuje. Povprečna prodajna cena matice 23,32 EUR tako včasih ne pokrije niti osnovnih stroškov vzreje. Še pomembnejše, ne pokrije stroškov resne in dolgotrajne selekcije, vključno s testiranjem, ocenjevanja plemenskih vrednosti in vzdrževanja plemenilnih postaj.

Zaključki in priporočila študije

Selekcijska vzreja matic je učinkovit način izboljšanja proizvodnih lastnosti, zmanjševanja izgub družin in izboljšanja zdravstvenega stanja. Uporaba genetsko nadpovprečnih matic je pomemben dejavnik ekonomskega uspeha tržnega čebelarstva.

Regionalna organizacija selekcije je nujna za selekcijo in vzrejo linij, prilagojenih na lokalno okolje.

Te strukture zahtevajo sodelovanje med vzrejevalci, rejci in tržno usmerjenimi čebelarji ter znanstveno podporo.

Selekcija na odpornost deluje, a je draga. Spremljanje razvoja napadenosti in higienskega vedenja je pomembno pri odbiri proti varojam odpornega genetskega materiala. Visoko ceno testiranja teh linij bi bilo nujno nadomestiti.

Tržišče matic se mora izboljšati. Zaznali smo veliko povpraševanje po proti varojam odpornih linijah. Cene matic na tržišču ne pokrivajo stroškov selekcije. Subvencije produkcije visokokakovostnih matic bi lahko pomagale.

Vzreja čebeljih matic potrebuje podporo. Uspeh rejskih programov je odvisen od njihove velikosti in konsistentnega razvoja čez leta. Glede na visoke stroške specifičnih metod selekcije proti varojam odpornih linij priporočamo državno podporo rejskih programov; čebelarke organizacije bi morale zanje lobirati. ●

Vir: European Commission, Directorate-General for Agriculture and Rural Development: *EurBeST Pilot Project: Restructuring of the Honey Bee Chain and Varroa Resistance Breeding & Selection Programme, Final Study Report AGRI-2017-0346*. Bruselj, 2021, DOI: 10.2762/470707.

Rodovniške matice in delovanje plemenilne postaje Lučka Bela

Simon Golob

svetovalac specialist za tehnologijo čebelarjenja
simon.golob@czs.si

Z namenom, da bi širša čebelarska javnost spoznala pomen rodovniških matic, njihovo plemenjenje ter delovanje plemenilne postaje Lučka Bela, smo v okviru Javne svetovalne službe v čebelarstvu ob zaključku preteklega leta, v četrtek, 23. decembra 2021, po spletu organizirali strokovno razpravo, v kateri so sodelovali dr. Peter Kozmus, Tomaž Lesnjak, Janko Bukovšek in mag. Marko Hrastelj.

Vzreja rodovniških matic (matic z znanim poreklom po materini in očetovi strani ter predpisanimi morfološki in etološki značilnostmi) je zagotovo področje, ki je pomembno tako za ohranjanje čistosti

kranjske čebele kot tudi za izboljšanje genetsko pogojenih lastnosti posameznih linij. V preteklosti je v ta namen v Sloveniji bolj ali manj uspešno, predvsem v organizaciji posameznih društev ali čebelarskih zvez, že delovalo več plemenilnih postaj, v zadnjem letu pa samo še plemenilna postaja Lučka Bela v občini Luče. Da bi se število delujočih plemenilnih postaj ter s tem število rodovniških matic kranjske čebele povečalo, se je v letu 2021 v okviru uredbe ukrepov na področju čebelarjenja začel izvajati tudi ukrep, ki finančno podpira delovanja plemenilnih postaj. V lanskem letu se je tako ob pomoči ČZS in KIS-a v ukrep vključila plemenilna postaja Lučka Bela, o čemer smo pisali v članku *Delovanje plemenilne postaje v Lučki Beli v letošnji sezoni* objavljenem v SČ 10/2021 na str. 272.

Po uvodnem pozdravu je besedo prevzel **dr. Peter Kozmus**, vodja Priznane rejske organizacije za kranjsko čebelo, ki je predstavil pomen čebelarjenja s kakovostnimi maticami, ki so mlade ter imajo dobro poreklo oziroma dobre (gensko pogojene) lastnosti. Te dobijo od matere in

od očetov (trotoev), ki pa jih v običajnih pogojih parjenja ne moremo nadzirati oziroma izbirati. Matica se namreč na prahi pari s povprečno 12 troti, ki prihajajo iz okoliških čebelnjakov ter so posledično različnega (nepoznanega) porekla. Glede na podatke raziskav se sicer matice najpogosteje pariyo s troti, ki prihajajo iz 1 do 2 km oddaljenih čebelnjakov (ter v geografsko razgibanem terenu ležijo nižje v dolini kot čebelnjak matice), redko pa s troti iz do 1 km oddaljenih čebelnjakov. Kljub temu da lahko na podlagi teh podatkov zožimo izbor čebelnjakov, iz katerih najverjetneje prihajajo troti, ki bodo oprášili naše matice in vplivali na lastnosti naših družin, pa njihovega natančnega porekla ne moremo poznati, zato ob vzreji matic na običajnih lokacijah, kjer nimamo vpliva na okoliške trote, govorimo o t. i. vzreji gospodarskih matic. Za vzrejo rodovniških matic pa je potrebno, da se matice s troti pariyo na plemenilni postaji. Na območju, kjer so zaradi naravnih ovir in oddaljenosti drugih čebelnjakov prisotni le troti iz odbranih družin (t. i. trotarjev). Drug način pa je umetno osemenje matic. Dr. Kozmus je poudaril tudi, da je cilj, da v sklopu prej omenjenega ukrepa vsako leto začne delovati po ena nova plemenilna postaja.

Sledil je **Tomaž Lesnjak**, predsednik ČZ SAŠA ter vzrejevalec in oskrbnik plemenilne postaje Lučka Bela, ki je predstavil, da je ta postavljena zahodno od Podvolovljeka v dolino Lučke Bele. Oddaljenost, visoki okoliški vrhovi, lega ter razmeroma ozek vhod v dolino predstavljajo naravno oviro, ki trotom iz okolice preprečuje prihod. Matice se tako pariyo le s troti iz odbranih trotarjev, ki jih na lokacijo približno 2,5 km od vhoda v dolino pripeljejo pred začetkom plemenilne sezone. Prostor, kjer se postavijo plemenilniki, pa stoji še slabih 600 m višje v dolini. V letih 2014 in 2015 so na lokaciji izvajali test prisotnosti trotoev iz drugih čebeljih družin in ugotovili, da je območje dovolj zaprto in primerno za plemenilno postajo. V letu 2016 je bila ta tudi prvič naseljena, in tako se je na njej do leta 2021 letno oprášilo med 100 in 150 matic. Možnost plemenjenja matic lahko (glede na razpoložljive kapacitete) izkoriščajo vsi vzrejevalci ter čebelarji, pod pogojem, da so čebele presejane in naseljene v plemenilnike, ki omogočajo pregled prisotnosti trotoev, da imajo vsaj za dva tedna zaloge hrane ter veterinarsko potrdilo za premik. Dovoz in odvoz ali prevzem plemenilnikov nižje v dolini je možen enkrat tedensko po dogovoru, cena za oprášeno matico pa znaša 5 EUR. V letu 2021 se je plemenilna postaja vključila v prej omenjeni ukrep, in tako so se v tem letu na plemenilni postaji prašile matice devetih vzrejevalcev ter nekaterih čebelarjev. Sredi maja so bili na lokacijo pripeljani trotarji (s strani KIS-a določena linija vzrejevalca Jožefa Andrejča), 3. junija je bil opravljen prvi prevoz plemenilnikov, 15. avgusta pa zadnji. Skupaj je bilo v letu 2021 od 422 (341 od vzrejevalcev) pripeljanih oprášenih 326 (269 od vzrejevalcev) matic, uspeh oprášitve pa je bil tako 77 %.

Sodelujoči v strokovni razpravi

Foto: Simon Golob

Janko Bukovšek, vzrejevalec čebeljih matic, je poudaril, da je delovanje plemenilnih postaj zagotovo dobro za ohranjanje kranjske čebele ter za napredek na področju genetskih lastnosti matic in njihovih linij. S plemenjenjem čebeljih matic na omenjeni plemenilni postaji ter njenim delovanjem ima dobre izkušnje. Matice je v letu 2021 pripeljal dvakrat, in sicer konec junija ter v avgustu. Vsakič je pripeljal drugo linijo matic, saj opaža, da lahko matica zaide v drug plemenilnik, posledično pa se linije med seboj pomešajo. Zadovoljen je tudi z oprášitvijo matic, ki je bila 70%, ter z načinom prevzema in oddaje plemenilnikov. Te je po dogovoru z Lesnjakom pripeljal ter postavil v urejen ter z elektromrežo zaščiten prostor. Poudaril je, da je za pogovor o kakovosti matic še prezgodaj, saj se bodo njihove lastnosti preizkušale v naslednji sezoni. Zaključil je z mislijo, da je napredek na področju izboljšave lastnosti matic vsekakor potreben in dobrodošel, saj dobrih matic ni nikoli preveč.

Za konec je besedo prevzel **mag. Marko Hrastelj**, vzrejevalec čebeljih matic, ki je prav tako v letu 2021 svoje matice plemenil na plemenilni postaji Lučka Bela, v preteklosti pa sodeloval tudi v projektu Smartbees. Tudi on ima s plemenilno postajo le dobre izkušnje, in to na vseh področjih, od uvodnih sestankov in dogovarjanj do vzreje matic, namestitve in odvoza plemenilnikov ter dela z evidencami. V prihodnje si želi le že pred sezono plemenjenja dobiti več podatkov o lastnostih izbranih trotarjev. Sam se lahko pohvali s še boljše, 90-% oprášitvijo pripeljanih matic, katerih lastnosti bo podobno kot g. Bukovšek preveril letos. Poudaril je tudi, da so sicer rodovniške matice zaželene in potrebne, da pa, dokler ne opravimo testa, ne moremo predpostavljati, da so vse tudi genetsko boljše, ter obenem navedel, da je selekcija najboljših linij dolgotrajen postopek, uspeh pa je pogosto posledica življenjskega dela samega vzrejevalca. Pri tovrstnem delu, kot tudi pri delu v projektih, kot je Smartbees, je pogosto predvsem velika težava pomanjkanje podatkov, saj dober končni rezultat dajo le dobri podatki, pri tem pa težavo pogosto predstavljajo naslanjanje na pretekle standarde, napačna interpretacija rezultatov ter nenatančni podatki. Zaključil je z mislijo, naj se čebelarji pri odbiri in ocenjevanju izogibamo ugibanjem ter dajanju prednosti določenim družinam na podlagi osebnih mnenj in predvidevanj ter naj se pri tej dejavnosti zanašamo le na strokovno pridobljene podatke in preizkušene metode. 🍯

Razkuževanje satnikov

Brane Borštnik

brane.borstnik@gmail.com

Ko čebelarji menjavamo satje in talimo vosek, je vedno vprašanje, kaj s starimi satniki. Nekateri staro satje izrežejo iz satnikov in ga talijo. Kaj pa s satniki? Ponovno uporabo priporočam le, kadar satnike prekuhate v 3–5% natrijevem hidroksidu – lugu. S tem preprečujemo prenos okužb, satnikov ni treba zavreči, stroški pri menjavi so nekoliko manjši, največ pa pridobimo pri času, saj ni potrebno žičenje satnikov. Če se ne odločite za razkuževanje, pa predlagam nabavo novih satnikov.

Zimsko obdobje je pravi čas, da čebelarji pripravimo opremo in orodje za prihajajočo čebelarstvo sezono. Eno takih opravil je tudi priprava satnikov za novo sezono. Večina čebelarjev se odloči za nakup novih satnikov. Čebelarji smo skromni in se nam zdi škoda zavreči že uporabljene satnike, zato te začnemo čistiti običajno na mehanski način s pomočjo strgal, brusnega papirja, in še kakšen pripomoček se najde ob tem opravilu. Z veliko truda jih očistimo, a pri tem pozabimo na razkuževanje. Nekateri za to delo uporabijo plinski gorilnik, a se pri tem opravilu satniki lahko obžgejo ali vsaj porjavijo in v nas pustijo dvom o nadaljnji uporabi.

Sate, ki jih ne nameravam več uporabljati v panjih, bodisi zaradi starosti, potemnelosti, poškodb bodisi preveč trovskih celic, čez leto sproti odbiram in jih talim v sončnem topilniku; to je najcenejša in zelo učinkovita metoda. V jeseni, ko opravim zadnjo odbiro, pa sate talim v parnem topilniku. Ker za žičenje satnikov uporabljam nerjavečo žico, ta po taljenju ostane nepoškodovana. Satnike takoj po končanem taljenju, ko so še topli, malo otrese, da odpade balast, nato jih prečno zložim v skladovnice, kjer počakajo do prekuhavanja.

Levo satniki za prekuhavanje, zadaj v skladovnici prekuhani satniki

Foto: Brane Borštnik

Za prekuhavanje satnikov uporabljam štiriobni kotliček iz nerjaveče pločevine dolžine 50 cm, širine 35 cm in višine 50 cm. Dimenzija kotlička je primerna tako za prekuhavanje AŽ- kot DB-satnikov. Kotliček postavim na plinski gorilnik, ga napolnim z vodo (pribl. 60 litrov) in v mrzlo vodo, poudarjam mrzlo vodo, stresem 3 kg natrijevega hidroksida. Natrijev hidroksid, znan tudi kot lužni kamen in kavstična soda, je kemična spojina s formulo NaOH. Je bela trdna ionska spojina, sestavljena iz natrijevih kationov Na⁺ in hidroksidnih anionov OH⁻. Natrijev hidroksid je zelo bazičen. Raztopina zavre po približno treh urah, seveda ob pokritem kotličku. Pred vstavljanjem satnikov v kotliček nadenem rdeče zaščitne kemično odporne rokavice, tudi zaščitna očala so obvezen pripomoček pri delu. Dobrodošli pa so tudi zaščitni predpasnik in gumijasti škornji. Satnike zložim v kotliček in jih obtežim, tako da voda prekrije vse satnike. V vreli vodi jih pustim okoli 15 minut in jih nato s pomočjo zavitega kovinskega držala (držalo za valčke za beljenje) izvlečem iz vrele vode, jih splahnem v mrzli vodi v kadici (dober je plastični zaboj za prenašanje satja) in kotliček ponovno napolnim s satniki. V eni raztopini lahko postopek ponovim petkrat do šestkrat, to je pribl. 150 do 200 satnikov, potem pa je treba pripraviti novo raztopino. Satnike prečno zložim v skladovnico in jih sušim na zraku vsaj en teden. Satniki dobijo nekoliko sivkasto-rumeno barvo, kar je odvisno od vrste lesa. Ne se vznemirjati, če se kakšen satnik po prekuhavanju zvije, kajti po sušenju se poravna. Če se ne poravna, ga zavržemo, kajti vsak zvit satnik je nadloga pri vstavljanju satja v panj. Satnikom je treba za ponovno uporabo samo napeti žico s kolescem za vtiranje žice, vstaviti satnico in pripravljene so za nadaljnjo rabo v panjih. 🍯

Foto: Brane Borštnik

Digitalno potrdilo – ključ do pridobivanja sredstev za čebelarje iz naslova kmetijske politike

Tina Žerovnik

svetovalka specialistka JSSČ za ekonomiko čebelarjenja
tina.zerovnik@czs.si

Z novim letom prihajajo novosti na področju oddajanja vlog za pridobivanje javnih sredstev ali nadomestil iz naslova kmetijske politike. Vloga na lanski Odllok o finančni pomoči za nadomestilo škode v čebelarstvu je bila zadnja, ki jo je bilo mogoče izpolniti ročno in jo v fizični obliki poslati na Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja. Z letošnjim letom bo oddaja vlog možna le elektronsko v spletni aplikaciji E-kmetija.

Za vstop v aplikacijo E-kmetija potrebujete kvalificirano digitalno potrdilo, ki ga lahko pridobite pri štirih različnih ponudnikih: Ministrstvo za javno upravo (SIGEN-CA), Pošta Slovenije (Pošta[®]CA), Nova Ljubljanska banka d.d. (AC NLB) in Halcom d.d. (Halcom CA). Potrdilo SIGEN-CA je brezplačno, potrdila pri drugih ponudnikih pa so plačljiva.

Pridobitev brezplačnega digitalnega potrdila SIGEN-CA

Digitalno potrdilo SIGEN-CA lahko pridobite državljani Republike Slovenije, starejši od 15 let, in tujci, ki imate v Republiki Sloveniji dodeljeno matično in davčno številko. Za pridobitev digitalnega potrdila je treba na upravni enoti oddati zahtevek, ki ga lahko podate ustno ali z izpolnjenim natisnjenim zahtevkom (dostopen tudi s spodnjo kodo QR »Zahtevek«). Pred obiskom prijavnice službe preverite lokacije, na katerih je možno oddati zahtevek za izdajo digitalnega potrdila za fizične osebe, njihove uradne ure in ali se je treba za obisk predhodno naročiti. SIGEN-CA na podlagi odobrenega zahtevka za digitalno potrdilo pripravi unikatno referenčno številko in avtorizacijsko kodo za vsakega posameznega uporabnika.

»Zahtevek«

Prezem digitalnega potrdila

Najkasneje v desetih delovnih dneh boste prejeli **po pošti avtorizacijsko kodo**, ki vsebuje zaporedje štirinajstih znakov (npr. AWH8-QLUF-9Z86), in **po elektronski pošti osemestno referenčno številko** (npr. 74839062). V kateri

koli spletni brskalnik vpišete niz: »prevzem digitalnega potrdila SIGEN-CA za fizične osebe«. Med zadetki se vam bo prikazala spletna stran, kjer kliknete gumb »prevzem potrdila«.

Ob kliku na gumb se bo pojavil obrazec, v katerega vpišete referenčno številko in avtorizacijsko kodo.

Digitalnih potrdil ne prevzemajte s pametnimi telefoni ali tablicami oz. napravami z operacijskim sistemom za mobilne naprave, saj bo uporaba zelo omejena, potrdila pa ne boste mogli izvoziti in uporabljati v drugih brskalnikih.

Spletno digitalno potrdilo SIGEN-CA vsebuje razločevalno ime z imetnikovim imenom in priimkom ter serijsko številko, naslov e-pošte, številko politike, začetek in konec veljavnosti potrdila, naziv SIGEN-CA, javni ključ ter druge podatke v skladu s Politiko SIGEN-CA. Čebelarkam in čebelarjem priporočamo, da si čim prej uredijo digitalno potrdilo, da bodo prijave na razpise v prihodnje potekale nemoteno. Poleg tega je digitalno potrdilo odskočna deska za številne druge postopke in storitve, saj se uporablja kot osebna izkaznica in je enakovredno lastnoročnemu podpisu. Vsaka novost lahko v nas vzbuja strah, ker ne vemo, kako se bomo znašli v drugačni situaciji. Navodila so namenjena temu, da naredite prvi korak in da s skupnimi močmi premagamo strah pred nečim novim. Če se v povezavi s pridobitvijo digitalnega potrdila pojavijo kakšne dileme ali vprašanja, se obrnite na Javno svetovalno službo v čebelarstvu. ●

Vir: Spletna stran SI-TRUST, Državni center za storitve zaupanja,
www.si-trust.gov.si/sl.

Prezem digitalnega potrdila SIGEN-CA
(v datoteko)

Navodila: Prezem digitalnega potrdila SIGEN-CA v 5 KORAKIH
(prevzem v mobilne naprave ni podprt)

Referenčna številka:

Avtorizacijska koda:

Prezem potrdila v datoteko

Geslo za datoteko je enako avtorizacijski kodi

Obrazec za prevzem digitalnega potrdila

Za boljše sobivanje sadjarstva in opraševalcev

dr. Danilo Bevk, Blaž Koderman in Mojca Pibernik

Nacionalni inštitut za biologijo

danilo.bevk@nib.si

Končal se je projekt »Sadjarji za opraševalce in opraševalci za sadjarje« (SOOS), katerega namen je bil povezati sadjarje, raziskovalce in kmetijske svetovalce s skupnim ciljem izboljšanja razmer za opraševalce v sadovnjakih, in tako povečati kakovost in zanesljivost opraševanja ter prispevati k varovanju biotske pestrosti. V okviru projekta smo ob sadovnjakih vzpostavljali travnike za opraševalce, sadili in preizkušali mešanice medovitih rastlin in razvili posebne gnezdilnice za čebele samotarke. V članku predstavljamo glavne rezultate.

Travniki za opraševalce

Najpomembnejši življenjski prostor opraševalcev so pisani, cvetoči travniki. Torej travniki, ki so pozno, enkrat ali največ dvakrat košeni. Na njih rastline lahko zacvetijo, opraševalcem zagotovijo hrano, in tudi semenijo, kar omogoča razmnoževanje rastlin. Na takih travnikih čmrlji tudi varneje gnezdi, saj kasnejša ali manj košenj zmanjša verjetnost uničenja njihovih gnezd. Podobno so vir hrane in prostor za gnezdenje tudi mejice oziroma žive meje in visokodebelni travniški sadovnjaki ter drugi elementi kmetijske krajine, ki povečujejo pestrost okolja.

Ohranjenih pisanih travnikov je vse manj, zato so preostali toliko dragocenejši. Najbolj splošno navodilo za njihovo ohranjanje je nadaljevanje njihove rabe kot doslej. Največkrat je to košnja enkrat ali dvakrat letno in nič ali zelo malo gnojenja. Nasprotno bo z gnojenjem in pogosto košnjo pestrost rastlinstva vse manjša, travniki pa ne bodo zacveteli.

Povrnitev intenzivnih travnikov nazaj v prvotno stanje je zelo dolgotrajen postopek in največkrat rešitev ni zgolj setev semenskih mešanic. Zaradi s hranili prebogatih tal posejane rastline preprosto ne uspejo v tekmi s travami. Kjer vendarle sejemo, pa se izogibajmo uporabi uvoženih mešanic, ampak raje uporabimo lokalno pridelan seneni drobir s cvetočih travnikov.

Na drugi strani cvetoče travnike ogroža tudi opustitev košnje, saj jih slej ko prej preraste gozd. Grožnja travnikom so lahko tudi invazivne rastline, ki jih moramo zato odstranjevati.

Foto: Danilo Bevk

Pisani cvetoči travniki so najpomembnejši življenjski prostor za opraševalce.

Zaradi velikega pomena cvetočih travnikov smo na povabilo ministrstva za kmetijstvo pripravili predlog intervencije SKP 2023–2027, ki je namenjena varovanju ohranjenih pisanih travnikov. Verjetno ni treba posebej poudarjati, da je ohranjanje teh travnikov koristno tudi za čebelarstvo.

Izboljšanje prehranskih razmer z medovitimi rastlinami

Predvsem tam, kjer ni dovolj cvetočih travnikov in mejic, lahko prehranske razmere za opraševalce vsaj deloma izboljšamo z medovitimi rastlinami. Setev medovitih rastlin že dolgo zelo spodbujamo čebelarji, saj z njimi, predvsem v poletnem času, medonosni čebeli zagotovimo dodatne vire hrane. Medovite rastline so koristne tudi za nekatere divje opraševalce, ne morejo pa v celoti nadomestiti pisanih travnikov.

Koristnost medovitih rastlin zelo izboljšamo, če sejemo mešanice. Različni opraševalci namreč uporabljajo različne rastline, zato s setvijo mešanic hrano omogočimo več vrstam opraševalcev. Ker vse rastline ne cvetijo istočasno, hkrati podaljšamo obdobje cvetenja in razpoložljivosti hrane. V okviru projekta smo na petih lokacijah preizkusili 51 različnih vrst medovitih rastlin. V nadaljevanju bo potrebna še optimizacija mešanic.

Gnezdilnice SOOS za čebele samotarke

Čebele samotarke ne letajo daleč od svojih gnezd, zato je pomembno, da imajo možnost gnezdenja v bližini sadovnjaka. Mnoge vrste gnezdi v tleh, pogosto kar v utrjeni zemlji na in ob poteh. Nekatere vrste pa gnezdi

Gnezdilnica SOOS za čebele samotarke

v votlih rastlinskih steblih in luknjah v lesu, in te najlažje načrtno privabimo k sadovnjakom.

V ta namen lahko postavimo gnezdilnice za čebele samotarke. V njih gnezdiijo predvsem različne vrste čebel dišavk, ki so pomembne oprasovalke sadnega drevja. Gostota čebel v njih je razmeroma velika, zaradi česar se pogosto zelo namnožijo zajedavci. Zaradi njih lahko samotarke gnezdilnico celo povsem zapustijo.

Deloma to rešujemo z manjšimi gnezdilnicami in menjavanjem gnezdilnega materiala vsaj na tri leta. Pri slednjem nastopa težava, da gnezdilnica nikoli ni povsem prazna. Za reševanje teh težav smo v okviru projekta razvili posebno gnezdilnico SOOS. Njena glavna posebnost je, da je dvodelna, čebele pa izmenično gnezdiijo eno leto v enem, drugo leto pa v drugem delu. Druga posebnost je, da je gnezdišča možno povsem razstaviti, in tako očistiti.

Podobno kot medovite rastline so tudi gnezdilnice predvsem dopolnilo pri varovanju čebel samotark in pripomoček, da lažje v večjem številu gnezdiijo v bližini sadovnjaka. Najpomembnejši naravovarstveni ukrep pa je ohranjanje pestrosti okolja. Tako bomo gnezdenje zagotovili največjemu številu vrst.

Pravilna uporaba fitofarmaceutskih sredstev

Zelo pomembna je tudi pravilna uporaba fitofarmaceutskih sredstev (FFS). Nekatera FFS so

škodljiva tudi za čebele oziroma oprasovalce. Uporaba teh je zato v času cvetenja sadnega drevja v celoti prepovedana ali pa dovoljena le, ko oprasovalci niso dejavni. Upoštevati moramo, da se oprasovalci lahko hranijo tudi na cvetoči podrasti, zato jo moramo ob uporabi zanje nevarnih sredstev odstraniti.

Čeprav bi mogoče sklepali, da so čmrlji zaradi velikosti na FFS manj občutljivi kot medonosna čebela, to ne drži. Zaradi drugačnega življenjskega kroga in časa dejavnosti so jim lahko še bolj izpostavljeni. Zelo dejavni so namreč že zgodaj zjutraj, nekaj ur prej kot medonosna čebela, zato so bolj izpostavljeni morebitnim ostankom prepozna jutranjega škropljenja. Ker so dlje dejavni tudi zvečer, jih ogroža tudi prezgodnje večerno škropljenje.

Pri čmrljih pomladi večino oprasovanja v sadovnjakih opravijo matice, delavke so v tem času še redke. To pomeni, da so v primeru napačne uporabe pesticidom neposredno izpostavljene matice, njihova zastupitev pa pomeni propad gnezda. Pri medonosni čebeli matica nikoli ne nabira hrane, zato pesticidom nikoli ni izpostavljena neposredno. Da se izognemo zastrupitvi oprasovalcev je zato najbolje škropiti zelo pozno zvečer. Tako bo zjutraj, ko postanejo dejavni čmrlji, na cvetovih manj ostankov.

Priročnik Sadjarji za oprasovalce in oprasovalci za sadjarje

Da bi rezultati projekta dosegli čim širše občinstvo, smo pripravili priročnik. V njem smo podrobneje predstavili pomen, ogroženost in varovanje oprasovalcev v sadjarstvu. V elektronski obliki je na voljo na spletni strani www.nib.si. Na kratko pa smo tematiko predstavili tudi v izobraževalnih videih.

Projekt SOOS je potekal od 14. decembra 2018 do 13. decembra 2021 in je projekt Evropskega partnerstva za inovacije ter se je financiral v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020 (80 % od tega Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in 20 % Republika Slovenija). Za vsebino je odgovoren Nacionalni inštitut za biologijo. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja 2014–2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Peter Pavel Glavar – čebelar in vrhunski čebelarski strokovnjak (I. del)

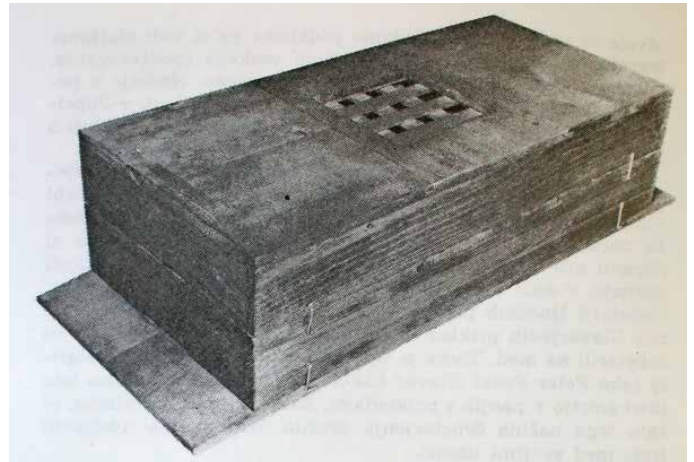
Pavel Zdešar

upokojenec ČZS

carniolan.bee.pz@gmail.com

Naš prostor čebelarsko zaznamuje stara tradicija vzreje čebel glede na naravne dobrine in danosti. V ravninskem delu z obiljem žita so čebelarili s koši, v krajih z lesom pa v tesanih kladah ali koritih, zloženih v pokrite skladanice. Tako kot že pri Ilirih in Rimljanih, ki so čebelarili enako kot v starem Egiptu, so povsod po Sredozemlju vzrejali čebele v panjih s podolžno lego. Slovanski prišleki, ki so množično poselili prazne rodovitne prostore med ilirskimi naselbinami, so v stari domovini čebelarili s temno severno evropsko raso čebel. Panji so bila pokonci postavljena posamična dupla na – zaradi snega in vlage – višjih nogah in v razmerah zelo bogatih paš. V novi domovini pa so povsem prevzeli tradicijo Ilirov in na njihov način vzrejali avtohtono kranjsko čebeljo raso.

Bili so mojstri gozdnega čebelarjenja in nato čebelarjenja v skladanicah in čebelnjakih. Imamo nekaj dokazov, da so klade združevali in eno družino vzrejali v dveh do treh kladah. Vendar so bili to posamični primeri. V 14. stol. so ob tekočih vodnih virih nastali mlini in žage, in s tem žagan les. V drugi polovici 15. stol. se je v virih prvič omenila setev ajde, ki je znatno izboljšala čebeljo pašo, posebej pomembno prav v času julijsko-avgustovske brezpašne dobe. Čebelarji so si lahko izdelali panje iz desk. Na Kranjskem in Koroškem so bili povsem izenačenih mer. Take panje so imenovali truge. Kasneje, ko so jih pomanjšane uporabljali za trgovino z roji in začeli poslikavati ter nazadnje celo posodobili s satniki, so jih poimenovali kot kranjiče. Prenašali so jih s krošnjami višje na pašo, po ravninah pa vozili na posebnih vozovih legnarjih. Iz debelejših rezanih lesnih obdelovancev so za zaščito družin in panjev izdelali boljše čebelnjake. Čebelnjak je bil izdelan po zahtevah našega prostora, kot funkcionalen gospodarski objekt. Strokovno gledano je prava mojstrovina. V ravninah s slamo krit, drugod pa z lesenimi skodlami ali celo skrilavcem. Pri polovici domov v vasi je bilo čebelarjenje iz roda v rod običajno hišno kmečko delo. Ljudsko znanje o čebelarjenju je hitro prehajalo na nove generacije. Tako je bilo tudi še v Glavarjevem času, ko je bil med skoraj edino sladilo, vosek pa pomemben za razsvetljavo.

Novi Glavarjev panj z naklado

Novi Glavarjev panj z naklado (razstavljen)

Novi Glavarjev panj z naklado

Iz vsega znanega o Petru Pavlu Glavarju ga vidimo kot visokega izobraženca in vsestransko razgledanega človeka. Že to, da si je ustvaril veliko knjižnico modernih debelih knjig in vsa dela v njej večkrat podrobno prebral, nam veliko pove. Čebelarjenje ga je pritegnilo v mladih letih, samostojno pa je začel čebelariti leta 1744, takoj ko je nastopil službovanje v Komendi. Zgradil je še dodatno nov čebelnjak ob beneficianski hiši in mnogim čebelarjem pomagal. Imel je silen delovni in finančni motiv ter čebelaril bolj napredno kot preprosti kmetje in drugi imetniki čebel. Ti so neuki, a samo preprosto praktični, vzrejali družino čebel le v enem samem kranjiču. Takrat je imel kranjič spremenljivo od 30 do največ 39 litrov prostornine. In tak način, kot z zloženimi kladami, se je pri veliki večini preprostih čebelarjev nadaljeval vse do splošne uveljavitve AŽ-panja s premičnim satjem do sredine 20. stoletja.

Replika Glavarjevega panja

Znano je, da je Glavar med prvimi na svetu spoznal praho matice izven panja in z več troti (Scopoli, Huml, Glavar, Furlan in Janša ter še posamezniki). Enako se je skupno z naštetimi uprl in grajal ter prepovedoval morjenje družin ob jesenskem odvzemanju medu, kar je bila tudi stoletna navada ... Dopisoval si je z imenitnimi čebelarji tedanje Evrope ... Učil in pisal je v domačem jeziku, za tiste čase je opisoval najmodernejšo čebelarjenje na svetu. Višek znanja in čebelarske spretnosti je Glavar leta 1781 izrazil kot biser in vzor čebelarskega mentorstva v znamenitem pismu Jožefu Tomlju. Posinovljencu in beneficiatu v Komendi je v dar dal pripeljati svoj novi posodobljeni panj ter mu napisal navodila, kako bo bolje v njem vzrejal čebelje družine in imel več koristi. Če prebiramo Glavarjev rokopis, knjige in druge čebelarske prispevke, lahko opazimo, da je njegovo učenje enako, kot je učil na dvoru v čebelarski šoli A. Janša. Razlika je v malenkostih. Glavar je bil tudi donator ter mu je bilo dano biti kar 39 let učitelj. Bil je sijajen mentor. Razlikujeta se tudi v večji načrtni usmeritvi Glavarjevega čebelarjenja v pridobivanje voska, zato njegova delna sprememba panja. Janša je vosek pridobival samo s prirezovanjem iz medišč in nato obračanjem enakih kranjičev kot sproten ukrep pri odvzemu medu ter sanitarni ukrep redne obnove satja plodiščnih kranjičev. Čebelarila sta v enakih kranjičih kot nakladah – etažah, s prepustnimi vehami. Naletna deska je bila na obeh koncih za tri cole podaljšana in stanjšana spodnja deska kot dno panja, ki se zapira s premično prvo in zadnjo desko. Zgornji del z veho pa je bil snemljiv, prva in zadnja deščica pa pri obratu položaja zamenljivi. Tak panj je visok 18 centimetrov (cca. 7 col) Satje je bilo tako visoko le do 15 cm. Čim več, a le toliko, da se satje ni trgalo. Pri transportu so kranjiče zato obrnili na hrbtno stran. Tako je bil panj preprost in funkcionalen ter sorazmerno poceni. Izdelali so ga lahko zelo preprosto in v vsaki vasi. V našem prostoru je imel enotno kranjsko mero, po nekaterih imenovano tudi Glavarjeva mera.

Janševo čebelarjenje je bilo v smeri visokih donosov pri načrtnih prevozi na pašo. Znani so njegovi uspehi na izjemni robinijevi paši v panonskem svetu okoli Dunaja. Tam se je robinija do njegovega časa že zelo

razrasla in velike uspehe je dosegal na obilni ajdovi paši na Moravskem polju nad Dunajem. Pred polovico paše je najboljšim družinam dodatno dodal napol prazno ali v celoti izrezano etažo kranjiča nad dve enoti plodišča in cel panj je imel do vrha kar že pet nadstropij, navadno pa štiri ali vsaj tri. To pomeni povečavo prostornine sestavljene panjske enote do okoli 150 litrov. Dandanašnji je to našim čebelarjem neznano in z dobo varoze, strojne košnje ter baliranja v slabih letih nedosegljivo. Glavar je, enako kot dobro desetletje za njim Janša, intenzivno čebelaril, in enako ga je gnal motiv zaslužka. Vendar je še več pozornosti posvečal pridobivanju voska, ki ga je zlahka prodajal gospodi po visoki ceni. Zato je pod spodnjo etažo plodišča podstavljajl nižji kranjič, ki se je uporabljal kot visoka podnica. Tako je zelo praktično še dodatno, kolikor je bilo mogoče pogosto, izrezoval novo zgrajene podzidke satja in poleg tega še izboljšal prezimovanje družin. S tem umnim načinom je pridelavo voska znatno povečal. Vse drugo premeščanje in nastavljanje ter podstavljanje naklad pa sta oba klasika opravljala enako. Pri obeh je bistvo tehnike povečevanje prostora z razvojem družin in njegovo zmanjševanje z upadom številčnosti. Številčnost čebelje družine je bila osrednji cilj vzreje, ki je prinesel pravi rezultat. Oba nista trpela starega satja in starih matic. Redno sta puščala obilno zalogo ajdovega medu v zgornji etaži plodišča za prezimovanje in pomladni razvoj družin. Vedno, če je le bilo mogoče, so bile tudi mlade gospodarske družine jeseni v dveh etažah kranjičev. Zato sta slabše in pozne roje združevala. Družine so zimovale tik pod obilno zalogo, ki je bila v zgornji etaži. Glavar v opozorilo drugim naravnost pove, da če je bil preveč lakomen in družine preveč spodrezal, se mu je to zelo maščevalo in je to takoj prenehal in družinam puščal obilno zalogo. Tako so družine zimovale in se razvile v naravni obliki optimalno visokega plodišča. Najvišje mojstrstvo pa sta klasika dosegla z metodo, ko sta na začetku paše malo več kot pol satja ali v celoti v kranjiču za medišče postrgala, ga s praznim prostorom spredaj ali s prilepljenim satom v sredini nastavila nad dve etaži kranjičev plodišča. To je bila sanjska formula uspeha, ker čebelja družina tik nad zalego takoj gradi in tam neutrudno prinaša. Sprožila sta odliv mladice iz plodišča v takojšnjo gradnjo in donos, s tem preprečila roj ter obenem pridobila deviško satje, ki je bilo kmalu ali sproti polno medu. Ko je bil ta kranjič zalit z medičino, sta postopek na polovici paše ponovila z naslednjim kranjičem, prvega pa v zorenje postavila kot najvišjo etažo. To je preprečevalo rojilno razpoloženje in družino usmerilo v povečano nabiralno vnemo. Bila je to njuna vrhunska čebelarska tehnološka umetnost, ki ni imela primere v svetu in je še danes neprekosljiva! In to je bil tisti čas najmodernejši način nakladnega vzrejanja čebel na svetu z nepremičnim satjem. Torej v posamezni panjski enoti, prezimljeni družini v visoki sestavi iz

dveh etaž kranjičev, nato pa razvoju in času ter medenju primerna mediščna nadgradnja oz. povečevanje prostora. Takšno sestavo čebelji družini omogoča le naravno visoko plodišče. Tik nad njim pa v toplejšem delu leta nastavljeno iz enakih delov sestavljivo, predstavljivo in med nakladami zamenljivo medišče. In vse te tehnike lahko uporablja celoten čebelarški svet danes z nakladnim čebelarjenjem in modernimi premičnimi satniki. Seveda samo umni in napredni del čebelarjev, preostali pa, kolikor je znanja in zavedanja. Zato poklon našima klasikoma, ki sta bila daleč pred časom. In že Janša je bil tik pred iznajdbo satnika in čebeljega medetažnega razmika. Kot prvi je

namreč v svoji drugi knjigi narisal svoj nakladni slamnati koš, ki ima v vsaki etaži pod vrhnjim robom vstavljene razmaknjene deščice satnikov. Od tod naprej je le korak do čebeljega razmika in popolnega satnika. Od Glavarjevega in Janševega učenja dalje je v bistvu najpomembnejša novost le premični satnik, ki ga je nato kmalu l. 1805 izumil velečebelar Ukrajinec P. I. Prokopovič, l. 1812 pa še matično rešetko. Za nakladni panj pa je popolni satnik z natančnim čebeljim razmikom izumil in 5. oktobra 1852 patentiral ameriški duhovnik Lorenzo Lorain Langstroth ter z njim oblikoval svoj LR-panj – svetovni panj. Ta datum je začetek moderne dobe čebelarjenja. ◆

Novice iz sveta

Nemčija

Ventus Touristik GmbH iz Berlina je ena vidnejših turističnih agencij v Nemčiji, ki intenzivno razvija čebelarški turizem.

V letu 2021 so za bralce revije *Deutsches Bienen Journal* načrtovali strokovno ekskurzijo v Slovenijo, toda znani dogodki okrog pandemije so jim prekrižali načrte. Obisk Slovenije so preložili na mesec maj 2022 z upanjem, da bo do tedaj covid-19 premagan. Načrtujejo pa nekaj čebelarških potovanj po Nemčiji in eno v Gruzijo. Ta nekdanja sovjetska republika, ki leži ob Črnem morju, na stičišču Vzhodne Evrope in zahodne Azije, zadnja leta intenzivno razvija turizem. Leta 2016 ji je ta gospodarska panoga prinesla dobri dve milijardi dolarjev. Na področju čebelarstva slovi kot domovina kavkaške čebele (*Apis mellifera caucasia*), ene od štirih evropskih ras čebel, kar nedvomno povečuje zanimanje čebelarjev, da želijo obiskati to deželo. Znano je, da je kavkaška čebela na videz zelo podobna kranjski sivki, je krotka in mirna na satju, ni preveč rojiva, vendar nabere veliko propolisa. Ima pa tudi nekaj slabosti za čebelarstvo, ker ima zelo počasen spomladanski razvoj, slabše se orientira in rada ropa sosednje panje. Zato jo v svetu kranjska čebela po priljubljenosti prekaša.

Prevedel in priredil Franc Šivic

Vir: Schneider, S. (2021): Imker-Fernweh, *Deutsches Bienen Journal*, št. 4, april 2021, str. 60.

Belgija

V znanstveni reviji *Scientific Reports* je bil leta 2020 objavljen članek ekipe Honeybee Valley pod vodstvom profesorja Dirka de Graafa, ki prvič omenja, da je odpornost čebel proti virusom pogojena genetsko. To pomeni popolnoma novo smer v

odbiri proti varojam odpornih čebel. Čebele so pod pritiskom, deloma tudi zaradi varoj, ki se razvijajo v zalegi, in predvsem virusov, ki jih prenašajo. Ti virusi v veliki meri določajo klinično sliko družine in so zato odločilni za zimsko preživetje čebelje družine. Kljub temu pa je trenutno poudarek v celoti na zatiranju varoj, tako na področju čebelarške prakse kot temeljnih raziskav. Raziskovalci iz Genta v svojem članku dokazujejo, da so nekatere čebelje družine sposobne zatirati virusne okužbe in da je ta lastnost genetsko pogojena. To utira pot za vzrejo čebeljih družin, odpornih proti virusom. Družine se običajno testirajo na genetsko pogojene lastnosti, povezane z vedenjem (mirnost, rojivost), produktivnostjo (medonosnost, spomladanski razvoj) in odpornostjo (čistilni nagon, higiensko vedenje, razmnoževanje varoj, indeks varoj, moč prezimovanja). V okviru študije, v kateri je sodelovalo 50 čebelarjev, je bila dodana analiza virusov čebel. Raziskovalci so se odločili za vzorčenje pri pregledu jajčec, iskali so viruse. Pridelovalcem so svetovali, naj prednostno nadaljujejo odbiro iz družin z ugodnim zdravstvenim profilom, kar je postopoma privedlo do znatnega zmanjšanja onesnaženja virusov z najnevarnejšim virusom deformiranih kril (DWV). V prvem letu je bilo okuženih 35 % jajčec, po petih letih vzreje iz družin brez virusov pa še komaj 6 %. Profesor de Graaf še pojasnjuje, da raziskave kažejo, da je ključ do zdravih čebel v jajčecih. Odbira družin, odpornih proti virusom je nedvomno pomemben vzvod za doseganje odpornih čebel. Izbira za odpornost proti varojam je bila v rejskem programu že vrsto let. Z dopolnitvijo izbire na odpornost proti virusom upajo, da bomo hitreje dosegli dobre rezultate, zlasti odporne čebele, ki lahko preživijo s čim manj čebelarjevega posredovanja. ◆

Prevod in priredba Brane Borštnik

Vir: de Graaf, D. C., Laget, D., De Smet, L. et al. (2020): Heritability estimates of the novel trait 'suppressed in ovo virus infection' in honey bees (*Apis mellifera*). *Scientific Reports*, 10, 14310.

Ob slovenskem kulturnem prazniku: Alojz Gradnik, Naša beseda

Ljudmila Bokal

milka.bokal@gmail.com

Za praznik slovenske kulture, osmi februar, ki se naslanja na pesnika Franceta Prešerna in njegove pesmi, bomo glede na literarni naslov rubrike zajemali iz bogate zakladnice slovenskega pesništva. Če smo v pretekli številki nagovarjali najmlajše, pa je tokrat beseda namenjena odraslim. Vsebina bo segala celo v vsakdanje okoliščine, zadevajoče vsakega posameznika. Spomnili se bomo pesnika Alojza Gradnika.

Rojen je bil v Medani v Goriških brdih pred 140 leti (1882–1967). Ta rob slovenskega ozemlja ga je v življenju močno zaznamoval. Oče je bil Slovenec, čevljar z nekaj zemlje, mati Furlanka. Po poklicu je bil sodnik. V besedni umetnosti je med drugim znan po tem, da je pesmi pisal tudi v ženski slovnični osebi. Njegove pesmi niso preproste, večkrat jih je treba prebrati, da se bralcu razkrije njihov smisel.

Praznično domoljubno razpoloženje za kulturni dan naj zaveje iz pesmi z naslovom Naša beseda, ki ima kar nekaj pronicljivih navezav na čebelarjenje. Začetek je nekoliko nenavaden, saj se začne z retoričnim vprašanjem, ki se posredno ozira na naravo: *Od kod privrel si sok besede naše?* Opazno je, da je poudarek na besedi *sok*, ki je kar pogosta v čebelarški literaturi; rastlinski sokovi se pretakajo tudi po medovitih rastlinah. Vprašanje je obenem nagovor. Ta pa zmeraj vzpostavi neposreden stik, željo po čuteči bližini. Odgovor o razširjenosti zajame celoten slovenski svet, pesnik omenja Kras (*kraške hraste*), Triglav (*triglavske trave*), reke Savo, Sočo, Dravo, *panonsko pašo*: *Iz kraških hrastov, iz triglavske trave? Iz strug globokih Save, Soče, Drave? Si med vekov, nabran s panonske paše?* Globoka je primerjava, vzeta tako rekoč iz čebelarjevih ust, da je beseda »med, nabran s paše«, ki vključuje še Prekmurje. Največji pomen slovenski besedi pa je izražen z izrazi *kri*, *mleko*, *med*: *O kri, o mleko, naših mater med!* Ni naključje, da je ob njih omenjena še mati, saj se rodni jezik imenuje materni jezik in ne po otrokovem spočetniku. Kdo neki pač prvi govori novemu članu človeške družine!? Naša beseda pa dobi največji, tako rekoč sakralen, sveti pomen v zadnji kitici, ko je označena z enim od krščanskih zakramentov – s »*svetim obhajilom*«.

Iz cveta si me izpremenil v plod.

Foto: Franc Šivic

Odveč je poudarjati, da gre pri tem za slovensko besedo, za našo slovenščino v vsej svoji raznolikosti. Ni naključje, da ji je tak slavospev posvetil prav pesnik ob meji in da se nanaša na čas, ko je bil velik del slovenskega ozemlja po rapalski pogodbi, sklenjeni leta 1920, odrezan od matične Slovenije. Slovenci, ki so živeli na Goriškem, delu Notranjske, v Trstu, Istri in na Primorskem, so kmalu občutili raznarodovalni pritisk. Iz takih razmer je po vsej verjetnosti nastala omenjena Gradnikova pesem. Primorska je bila vrnjena takratni Jugoslaviji 15. septembra 1947 s pariško mirovno pogodbo. V spomin na težke čase naše Primorske praznujemo 15. septembra državni praznik, a to ni dela prosti dan.

A Alojz Gradnik je navezave na čebele upesnil še v drugih pesmih. Naslov *V zoreči jeseni* že sam po sebi pove, da bo orisan motiv plodov. Začne se zelo preprosto: »*Iz cveta si me izpremenil v plod.*« Ta počasi dozoreva. Pomembno je jedro plodu, bistvo, to najprej dozori. Tako pravi: »*A le sredina moja je že zrela, ne išče me še ptica in čebela /.../*«. Koga pesnik nagovarja, se razkrije v naslednji pesmi iz iste skupine, ko se poistoveti s sočnim plodom, padlim na tla: »*O Bog, ko padem, naj odpadem zrel, naj me tvoj dih pred žetvijo ne sname, naj ne bom gnil in trpek /.../*«. Plodovi so sočni, ko so »*medeni*« in dozori na »*tvojih vrtovih*«.

V takem besednem okolju ni težko ugotavljati, kaj pomenijo plodovi. To je izpolnjeno človeško življenje, življenje, ki se je razdajalo in ni živelo zaman. ■

Vira:

Stanonik, M. (2018): *Čebela na cvetu in v svetu*. Slovenska matica, 2018, str. 147.

Živi Orfej, velika antologija slovenske poezije. Izbrali in uredili Jože Kastelic idr. Cankarjeva založba, 1970, 572–574.

Čebelarjeva opravila v februarju

Gorazd Trušnovec, Ljubljana

gorazd.trusnovec@urbanicebelar.si

O čebelah skušam razmišljati celostno, kar pomeni, da je težko pojasnjevati posamezne posege in odločitve ali odgovarjati na specifična vprašanja, ne da bi imeli pred sabo širšo sliko, ki vključuje vse od lokalnega podnebja in podnebnih sprememb, izbrane ali dane čebelje rase, razpoložljive mikrolokacije in paše, bioloških zakonitosti, čebelarjevih zmožnosti, pričakovanj in načrtov, letnih časov in daljših ciklusov ...

Če vse to zgostim na skupni imenovalec, pa bi dejal, da je nujno ves čas razmišljati o treh potrebah: čebela mora imeti dovolj prostora, dovolj hrane in dovolj dela (odlično zdravstveno stanje je ločena »postavka«, po eni strani *conditio sine qua non*, po drugi pa ključno povezana z vsem navedenim). Dovolj je, da ena od teh potreb ni zadovoljena, in izbruhne problem; te pa je bolje preprečevati kot reševati.

Izbira panjskega sistema

Zadeva je še kompleksnejša, ampak gremo po vrsti. **Menim, da idealnega panjskega sistema ni, in tudi nimam želje po prepiranju glede tega, vsak ima svoje prednosti in slabosti, smiselna je optimizacija dela.** Hitro sem ugotovil, da je ekonomska dodana vrednost pri medu zelo nizka (več o tem kdaj pozneje), in sklenil, da me v količinskem smislu to ne zanima in se tudi ne

Foto: Gorazd Trušnovec

Zima se končuje... Panji na robu smučišča; San Vigilio di Marebbe, Italija.

bom ukvarjal s prevažanjem – trg je s tem bolj ali manj zasičen. Izbiri panja je botroval način dela, pri katerem ni nič resnično stalnega.

Na začetku sem preizkusil več tipov **AŽ-panja**, pri čemer sem ugotovil, da je pri nas najbolj razširjeni panj, dvoetažni 10-satni, krepko premajhen za potrebe normalno razvite družine kranjske sivke, 9-satni je čisto ustrezen, a le za narejence oziroma rezervne družine, dvoetažni 11 + 3 pa prevelik glede na mestne pašne razmere in potenciala ne moreš v celoti izkoristiti. Če bi šel kdaj nazaj na AŽ-sistem (ta je zelo simpatična rešitev za čebelarjenje na stara leta in za osebe z invalidnostjo), bi verjetno izbral dvoetažnega 12-satnega, ki ima za silo ustrezen volumen.

Od bolj eksotičnih panjev bežno poznam **Kirarjevega** in pa **letvičarja** (*top bar hive*), pri čemer menim, da prvi, sicer zelo zanimiv, ne ustreza lokalnim ljubljanskim pašnim razmeram, drugi pa podnebjem in biologiji kranjice. Ostane mi torej nakladni sistem: zaradi modularnosti, ta se mi zdi pri čebelarjenju zelo pomembna, sem izbral LR-panj standardnega formata. Pa tudi zaradi združljivosti in dostopnosti repromateriala na trgu. Ko sem začel čebelariti, mi nihče ni povedal, koliko prostora v resnici zahteva. Nimam svoje mizarske delavnice, zato veliko improviziram, vsak kos opreme moram med sezono večkrat preložiti in praktično pri vsem sem odvisen od nakupov ...

No, tudi **LR-panj** ni idealen: samo dve etaži sta premalo (prostorninsko si na istem kot pri standardnem AŽ-panju), tri etaže so zadnja leta skoraj preveč – a ker

Za osnovno diagnostiko zadostuje pogled na testni vložek z zimskim drobirjem.

Foto: Gorazd Trušnovec

Leskove mačice, pomemben vitaminsko-beljakovinski vir prehrane februarja.

je bolje imeti več prostora kot premalo, delam s plodišči v dveh nakladah in mediščem v tretji. Možna rešitev bi bila kombinacija naklad 1/1 in 2/3, a imam čisto dovolj logističnih težav z žongliranjem med 15 lokacijami s po nekaj panji po vsem mestu in si nočem nakopati še zadrege s kombiniranjem različnih formatov; drug izhod bi bil prehod v celoti na 2/3 LR-sistem, kar pomeni tretjino več dela in pogostejše obiske lokacij, pa tudi nekaj dodatnih stroškov. Je pa ta sistem prijaznejši do hrbtnice in mišic, kar podaljša delo z nakladnimi panji v starost. Ampak nismo še tam. In tudi ni rečeno, da so danes znani panji končni stadij evolucije.

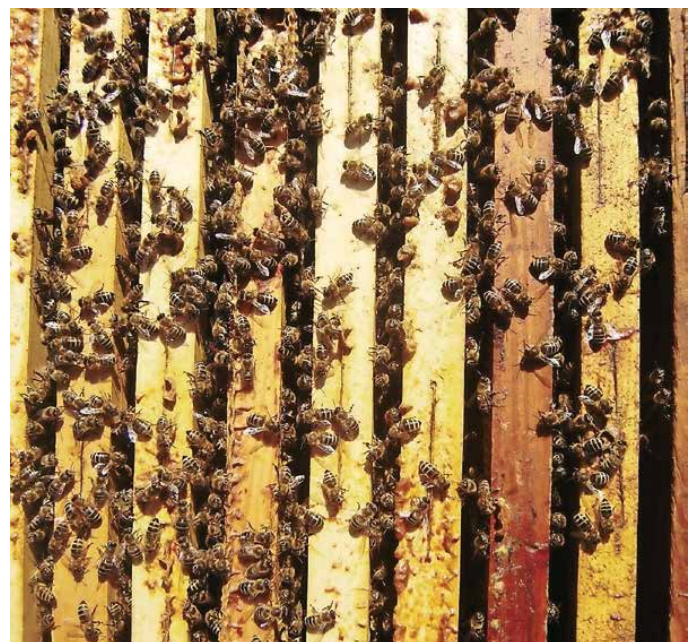
Izbira lokacije in postavitve panjev

Pogosto je slišati pritoževanje, kako ima v Sloveniji med v nakladnih panjih težave z veliko vsebnostjo vlage, pa res ne vem, kako uspeva vsemu svetu uspešno čebelariti v tem sistemu razen nam. So čebele pri nas tako neprilagojene kot ptiči, ki naj bi se zaletavali v vetrne elektrarne? Sam nisem imel s tem nikoli težav, pa sem odključal že tudi kakšno zlato priznanje z

ocenjevanj. Res pa medu ne točim na vsako silo, ampak le, ko je povsem zrel. In res so moje lokacije nekoliko posebne: v mestu, kjer je razen ob inverzijah zmeraj kakšna stopinja več kot drugje, ter na strehah, ki so večji del leta zelo lepo osončene in prezračene. Morebitna razlika med 15 % in 16 % vlage mojim odjemalcem ni pomembna, pri skupnem obsegu moje letine pa ta odstotek pomeni nekaj kilogramov medu več, kar tudi ni povsem za odmet.

Vse je skratka povezano drugo z drugim: svojih stojišč ne dojemam kot nekaj večnega in jih lahko likvidiram v 15 minutah, če bi bilo to nujno, kot na primer ob izbruhu hude gnilobe, ki je pri obstoječi gostoti čebel stalno prisotna grožnja. Gradnjo čebelnjakov imam za večinoma nepotrebno in včasih tudi povsem zgrešeno naložbo – tak konstrukt na kakšni terasi ali v izrazito urbanem okolju deluje tako umestno kot sedlo na kravi. Poleg tega je prednost ravnih streh tudi v tem, da se izkoristi neizrabljena površina in da so čebele ustrezno odmaknjene od pritlične ravni, torej od naključnih mimoidočih. S tem pa je tudi možnost pikov in drugih incidentov bistveno manjša, kar je velikega pomena za trajnostni pristop k čebelarjenju v mestu. Kdor si zaželi bližine čebel, pa se lahko na številnih točkah dogovori za obisk.

Pogojno razumem potrebo po gradnji čebelnjaka v smislu, da je to »man cave«, kamor se lahko sam ali s kolegi umakneš pred ženo in drugimi tegobami sveta, imam pa tudi svojo teorijo, zakaj se je na slovenskem tako dolgo obdržal: ker je iz čebelnjaka težje ukrasti ali poškodovati panj kot s kakšnega stojišča na prostem. Tudi v tem pogledu so moje čebele na strehah lepo pod ključem in varne pred medvedi (tudi tistimi brez dlake).

Čebelja družina je ob toplejših dneh lahko že zelo dejavna.

Foto: Gorazd Trušnovec

Mesečna opravila

Februarja se začnejo dvigovati temperature, v naravi je že na razpolago cvetni prah (leska, pomladanski žafran, teloh, vrbe ...), matica v normalno prezimljeni družini lepo zalega, s temperaturami pa se pri večini dviguje tudi nestrpnost, da je treba začeti brskati po panjih. Tudi sam sem bil včasih tak, zdaj pa naredim proti koncu februarja na kakšen toplejši dan samo en obhod, za vso diagnostiko pa mi služi zgolj testni vložek: če po drobirju na dnu ugotovim, da se je jedro gnezda med zimo nesrečno pomaknilo preveč na rob panja, naklado na kratko odprem, vzamem ven dva sata ali tri, odvisno od obsega, in gnezdo v celoti pomaknem proti sredini, tako da so čebele spet na sredi in imajo levo in desno polne sate hrane, tj. jeseni predelanega sladkorja z medom. Pol minute dela.

Včasih si ni bilo mogoče predstavljati čebelarjenja brez dopolnilnih pogač, zdaj jih že lep čas, razen izjemoma (kot je bilo leto 2021, ko se spomladi skoraj ni dalo potešiti čebelje lakote), sploh ne uporabljam več. Ker prezimujem

družine v dveh nakladah (tudi zato, ker ob stalni prostorski stiski ne vem, kam bi poleg mediščnih odložil še 50 dodatnih naklad), je satov, polnih predelanega sladkorja, dovolj na razpolago in so potrebe čebel po zalogi hrane do prvih resnih pritokov nektarja ali mane povsem zadoščene, višek pa odstranim in porabim za narejence. Razlika med 15 in 20 kilogrami zimskih zalog finančno ne pomeni skoraj nič, sladkor je za zdaj zelo poceni in ne vem, zakaj bi čebele vzdrževal na robu lakote in jim, utrujenim od zime, ob oskrbi mlade zalege nalagal še predelovanje sveže hrane.

V tem mesecu ob toplejših dnevih čebele že izletavajo, zato je smiselno v bližini lokacij s panji nastaviti pitnike s svežo vodo ali jih očistiti in napolniti. Že zato, da se ne navadijo obiskovati vrtov kakšnih neugodnih sosedov, kar je po Murphyjevem zakonu precej verjetno, in se potem širi slaba volja. Modro bi bilo februarja tudi začeti pripravljati novo serijo satnikov in drugo čebelarsko opremo, da se sistem ne sesede aprila, a mi to v resnici še nikoli ni uspelo. Bodite vi boljši! 🍯

Levstikovo Bučelstvo – ob 190-letnici rojstva Frana Levstika

V sklopu projekta Dnevi evropske kulturne dediščine 2021 je konec septembra v organizaciji Čebelarskega društva Velike Lašče, KUD Primož Trubar in Občine Velike Lašče v dvorani Levstikovega doma v Velikih Laščah potekala prireditev ob 190-letnici rojstva Frana Levstika s predstavitevjo ponatisa Levstikovega Bučelstva. Na prireditvi so slovenskega književnika in velikolaškega rojaka Frana Levstika kot čebelarja predstavili literarni zgodovinar ddr. Igor Grdina, priznani čebelar Franc Šivic in predsednik ČD Velike Lašče Brane Borštnik.

Frana Levstika poznamo kot pesnika, pisatelja, dramatika, kritika in jezikoslovca, manj pa kot čebelarja. Kot je v svojem raziskovanju ugotovil Brane Borštnik, se je Fran Levstik, potem ko je leta 1853 nesrečno odstopil od mature, vrnil v rodne Spodnje Retje in začel pisati o čebelarstvu. O čebelarstvu ni le pisal, temveč je nekaj let tudi čebelaril, in sicer naslednji dve leti v Spodnjih Retjah, kjer je kot preužitkar živel na domu Ilijevih, in kasneje tudi na Turnu pri grofu Pacerju. Bil je učenec retjenskega čebelarja Jožeta Oblaka. »Ogrodje čebelnjaka, kjer sta čebelarila, še stoji v neposredni bližini kozolca, kjer je nastala povest o Martinu Krpanu. Lastnik je bil Tišlerjev oče, ki je to potrdil in dovolil, da smo čebelarji čebelnjak ob 150-letnici rojstva Levstika prekrili s slamo in napolnili s kranjiči. Oče je umrl, dediči pa so čebelnjak prekrili z opeko, kranjiči pa so izginili,« je povedal Brane Borštnik.

Čeprav je *Bučelstvo* napisal po mentorjevih izkušnjah in besedah, je iz pisanja razvidno, da je sam prebral nekaj takratne slovenske in nemške literature, čeprav je ni bilo

Originalna hišica za matice, matičnica iz Levstikovega obdobja

Bučelna mreža

Foto: Dragica Heric

veliko na voljo. Še v 80-ih letih prejšnjega stoletja, ko je sam začel čebelariti, je bilo zelo malo pravih učbenikov za začetnike, je povedal Borštnik. Levstik je vedel, zakaj je bilo treba napisati knjigo, ki je še danes lahko poučen priručnik pri delu s čebelami. Levstik in Oblak sta za tiste čase o čebelarstvu razmišljala zelo napredno, tako o biologiji čebel, s posebnim poudarkom na rojenju, kot tudi o tehnologiji. Kot pravi mojster je Levstik natančno opisal, kako naj si sami izdelajo orodje in pripomočke za rejo bučel. Poučno opiše »ulnjak« (čebelnjak), kam ga postaviti in kako ga zaščiti. Da so letve pred panji dobra zaščita tudi za nepričakovane obiske medvedov in tatov, sta čebelarja ugotovila že takrat. Slovenski čebelnjak je danes nam v ponos in poznan po vsem svetu, ne samo kot odlična stavba za vzrejo čebel, ampak kot čudovit prostor za izvajanje apiterapije, je prepričan Borštnik. Ponosen

Drugi ponatis knjige *Bučelstvo* Frana Levstika

je tudi na Levstikov podkladnik (predhodnik nakladnega panja), ki ima podnico na sankah, kar omogoča, da se pozimi žrelo pripira in poleti odpira. V knjigi je opisan postopek podkladanja – povečanja panja, ki je temelj današnjega sodobnega evropskega čebelarjenja. Ko v kranjiču postane za čebele pretesno, predlaga, da se na vrhu izvrti luknja in na kranjič povezne »nakladna posoda« (to je manjši panj brez poda), kamor čebele shranjujejo med. Tudi hišica za matice je čudovit in uporaben pripomoček pri dodajanju matic. Originalno hišico za matice, ki je narejena preprosto in oblikovno dovršeno, je obiskovalcem celo pokazal. Tudi Levstikova bučelna kadilnica je preprosta, a uporabna za delo s čebelami, v nobenem čebelarskem muzeju ni take, kot je ta. Ob prebiranju *Bučelstva* se rodi marsikatera ideja, ki je lahko uporabna še danes.

Levstik je svoje delo večkrat poskušal natisniti, pa se to ni zgodilo. Lektorji so namreč hoteli potujčiti

strokovne čebelarske izraze, česar Levstik kot zaveden Slovenec ni dovolil, založniki pa zaradi tega tiskanja niso dopustili. Več kot sto let je minilo od rokopisa do prve objave *Bučelstva* v sedmi knjigi Levstikovih zbranih del. Velikolaški čebelarji so čutili dolžnost do svojega rojaka in so v okviru 90-letnice delovanja Čebelarskega društva Velike Lašče (leta 1999) izdali Levstikovo *Bučelstvo* kot samostojno knjigo. Ker je izvodov zmanjkalo, so se odločili, da ob 190-letnici njegovega rojstva *Bučelstvo* ponatisnejo. V tokratni izdaji so v drugem delu knjige, ki jo je prav tako kot prvo samostojno knjigo pripravil Borštnik, vključno s fotografijami, predstavljeni velikolaški čebelarji in njihovi uljnaki.

Zbrane je nagovoril tudi podpredsednik ČZS Marko Alauf, ki je poudaril, kako pomemben je dogodek obeležitve obletnice rojstva Frana Levstika z izdajo njegovega *Bučelstva*. Čebelarsko društvo Velike Lašče je naredilo velik korak, v nadaljevanju pa je treba poskrbeti, da bo Levstik kot čebelar poznan tudi v širšem slovenskem prostoru.

Dragica Heric

Bučelna kadilnica

Čebelarji ČD Radovljica prvič počastili svojega zavetnika

7. decembra goduje zavetnik čebelarjev, sv. Ambrož. Ob tej priložnosti v mnogih slovenskih krajih obhajajo Ambroževe maše za blagoslov kranjskih čebel in njihovih varuhov čebelarjev. Tudi v Radovljici smo v čebelarskem društvu decembra 2021 prvič organizirali Ambroževo mašo, ki jo je daroval radovljiški župnik Andrej Župan in za katero čebelarji upamo, da bo postala tradicionalna vsako leto, saj je mesto Radovljica poznano kot prestolnica čebelarstva. Med slovesnostjo je župnik blagoslovil čebelarske prapore vseh prisotnih čebelarskih društev, tako da se blagoslov prenaša naprej med vse čebelarje in čebelarke Gorenjske v upanju, da bo naslednja čebelarska letina obilnejša in čebelam prijaznejša. Naj medi!

Tomaž Gregorc, predsednik ČD Radovljica

Kranjska čebela na svetovni razstavi EXPO 2020 v Dubaju

Foto: Petra Peunik Okorn

Kranjska čebela je tokrat poletela zelo daleč ter svetu predstavila sebe, slovensko čebelarstvo in čebelarski turizem. Tokrat je namreč poletela na Expo 2020 v Dubaj, ki je v Združenih arabskih emiratih.

Expo je svetovna razstava, na katerih se imajo vsakih pet let možnost predstaviti vse države sveta. Na Expu se namreč predstavljajo dosežki človeštva, ki se razlikujejo po tematikah in obsegu. Od leta 1998 se na Expu predstavlja tudi Slovenija. Tokratni paviljon je zelena oaza sredi puščave. Oblikovali so ga Robert Klun, Sandi Pirš in sodelavci, Slovenija pa se predstavlja s sloganom »**Spoznajte zeleno in inovativno Slovenijo!**«.

13. januarja 2022 je Slovenska turistična organizacija (STO) organizirala turistično delavnico za predstavitev

Ljubljane in Osrednje Slovenije, ki je bila namenjena promociji slovenskega turističnega gospodarstva. Ob tej priložnosti smo predstavniki Čebelarke zveze Slovenije ter Občine Ivančna Gorica s Hišo kranjske čebele (HKČ) predstavili našo kranjsko čebelo, čebelarstvo in čebelarski turizem.

Naše dejavnosti je tujim slušateljem predstavil **dr. Peter Kozmus**, turistično ponudbo na tem področju pa predstavniki HKČ. Naleteli smo na precejšnje zanimanje predvsem tujih turističnih agentov z Arabskega polotoka, saj Slovenija s svojo naravo in ponudbo predstavlja zares zanimivo turistično destinacijo.

Dr. Peter Kozmus, vodja rejskega programa za kranjsko čebelo pri ČZS in podpredsednik mednarodne čebelarke organizacije Apimondia, je predstavil pomen čebelarstva in s tem povezane nove turistične proizvode, novo slovensko pridobitev – Hišo kranjske čebele – APILAB in pobudo »Dan sajenja medovitih rastlin«, ki bo pripomogel k

Foto: Petra Peunik Okorn

ciljem EU, da se do leta 2030 posadijo tri milijarde dreves in se tako močno prispeva k načrtovanemu znižanju emisij toplogrednih plinov v EU ter podnebni nevtralnosti Evrope.

Največ pozornosti v našem slovenskem paviljonu je zagotovo deležna največja slovenska avtohtona čebela na svetu – kranjska sivka, ki v 90 % morfološko ustreza pravi čebeli. Čebela v Dubaju je replika 3D-kranjice, ki je sicer ob poslopju Čebelarstva Slovenije na Lukovici. Za to priložnost pa je nastal tudi nov promocijski film v slovenskem in angleškem jeziku.

Ponovno smo dokazali, da Slovenija, kranjska čebela in slovensko čebelarstvo na svetovnem zemljevidu zavzemajo pomembno mesto!

Petra Peunik Okorn, Hiša kranjske čebele,
dr. Peter Kozmus, ČZS, Aleš Bozovičar, ČZS

Foto: Petra Peunik Okorn

Prva podelitev nagrade zlata čebela in obletnica razglasitve svetovnega dneva čebel

Ob obletnici tega dogodka je Čebelarstva Slovenije, Javna svetovalna služba v čebelarstvu, skupaj z Občino Ivančna Gorica 20. decembra 2021 v Hiši kranjske čebele v Višnji Gori organizirala okroglo mizo na temo: Obletnica razglasitve svetovnega dneva čebel – rezultati in izzivi.

Sodelovali so vodilni predstavniki z različnih področij: dr. Jože Podgoršek, minister MKGP, mag. Dejan Židan, poslanec DZ in bivši minister MKGP, Franc Breznik, poslanec DZ, Dušan Strnad, župan Občine Ivančna Gorica, Leopold Pogačar, župan Občine Žirovnica, mag. Snežana

Podelitev nagrade zlata čebela

Foto: Gašper Stopar

Popovič, vodja službe za EU-koordinacijo in mednarodne zadeve pri MKGP, dr. Peter Kozmus, podpredsednik Apimondie, ter Boštjan Noč, predsednik ČZS. Spomnili so na prehojeno pot, ki je privedla do razglasitve svetovnega dneva čebel, ozrli pa so se tudi v prihodnost in poudarili potencial, ki ga predstavlja svetovni dan čebel.

Okrogli mizi je sledila prva podelitev nagrade zlata čebela, ki je najvišja državna nagrada na področju zaščite ter prepoznavanja vloge čebel in drugih oprasovalcev pri zagotavljanju prehranske varnosti, trajnostnega kmetijstva, ohranjanja narave, biotske raznovrstnosti in kulturne dediščine. Prvi prejemnik zlata čebele je Argentinec, prof. dr. Lucas Alejandro Garibaldi, mednarodno priznani znanstvenik, ki pomembno prispeva h krepitvi zavedanja o pomenu čebel in drugih oprasovalcev na svetovni ravni. »Kot znanstvenik se je osredotočil na oprasovalce in njihove prispevke k blaginji ljudi, področje, ki je še vedno premalo raziskano. Njegove dolgoletne raziskave se osredotočajo na oprasovalce, agroekologijo, biotsko

raznovrstnost in prispevek narave k ljudem,« je razglasitev zmagovalca v Višnji Gori pospremil kmetijski minister Jože Podgoršek.

Prejemnik prve zlata čebele Garibaldi je ob tem izrazil veselje, da mu je nagrado podelila Slovenija, država z močno čebelarstvo tradicijo in znanjem. »Epidemija nam je pokazala, da uničujemo okolje, ne samo za čebele, ampak tudi zase. Planet lahko še vedno rešimo, a delati moramo kot čebele, neutrudno vsak dan in v ekipi, za skupnost, ne samo zase,« je po spletni povezavi dejal Garibaldi. Nagrado – skulpturo, ki je delo Urha Wiegeleja in ki predstavlja parafrazo čebeljega življenja, njenega vsakokratnega izleta in vrnitve v panj – je v Garibaldijevem imenu iz rok predsednika republike Boruta Pahorja prevzel predstavnik argentinskega veleposlaništva.

Na mednarodni javni razpis za nagrado je sicer prispelo 21 vlog s 17 kandidati iz 11 držav, pri čemer so bili dejavnosti in projekti, s katerimi so se kandidati potegovali za nagrado, izredno raznoliki – od čisto praktičnih izdelkov in študijskih programov do življenjskih del. Odbor je izbral štiri nominirance, ki po njihovih merilih najbolje promovirajo čebele in druge oprasovalce. Med njimi so bili poleg Garibaldija še Nadine Schuller iz Avstrije, Čebelarstvo Slovenije in podjetje A1 Slovenija. Ti so prejeli spominsko plaketo v spomin na prvi izbor zlata čebele.

Povzel in priredil MB

Prof. dr. Lucas Alejandro Garibaldi, prvi prejemnik zlata čebele

Foto: Gašper Stropar

Nagrada zlata čebela

Vir: www.rtvsllo.si

Knjiga o čebelah švicarskega mladinskega avtorja Jakoba Streita

Na natečaju strokovne in promocijske čebelarstvo literature pri ČZS, izdane v Sloveniji v letih 2019 in 2020, je bila izbrana **Knjiga o čebelah** švicarskega mladinskega avtorja **Jakoba Streita**, ki je izšla leta 2019 pri Mohorjevi družbi v prevodu Alenke Novak. Komisija je ugotovila in utemeljila svojo odločitev o pomembnosti publikacije, ki je namenjena predvsem podmladku, saj tovrstne literature, ki si prizadeva tako za leposlovne kot tudi strokovne cilje, primanjkuje. Gre za dinamično dialoško pripoved, primerno za otroke prve in druge triade OŠ, pa tudi za odrasle. Avtor v izbranem jeziku poljudno prikazuje povezanost z naravo, kulturno in čebelarstvo dediščino in izročilo ter najmlajšim približa čebelarstvo vsebine.

Jakob Streit (1910–2009) je bil eden od petih otrok urarja, malega kmeta in čebelarja v švicarski vasi Spiez na levem bregu Thunskega jezera v kantonu Bern, kjer je tudi pokopan. Obiskoval je učiteljske in poučeval v več krajih kot ljudskošolski učitelj. Deloval je tudi kot režiser nekaj amaterskih gledaliških skupin ter kot organist in pevovodja, kar vse kaže na njegovo vsestransko nadarjenost. Ves čas pa je tudi čebelaril, kot pomočnik očetu, pa tudi samostojno. Pisanju se je posvetil predvsem po upokojitvi in je znotraj opusa nemške mladinske in otroške literature prepoznaven avtor, čigar fokus literarnega ustvarjanja so zgodbe o živalih, pravljice, basni in legende ter biblične zgodbe.

Ponaša se z več kot 30 naslovi. Njegova dela pa so poleg prevodov v večje svetovne jezike našla pot tudi k nam.

Knjiga o čebelah je predvsem leposlovno delo, ki je doživelo v nemško govorečih deželah 12 ponatisov. Avtor to povest posveti svojemu očetu – čebelarju. Umetnostno

besedilo s segmenti praktično strokovnega jezika v tekoči dialoški obliki z dodatkom treh legend je premišljeno dobro strukturirano, upoštevajoč čebelarstvo leto; napisano je v učiteljski, pedagoško vzgojni, vendar primarno vzgojni maniri po

preizkušeni in uveljavljeni metodi ter z jasnimi cilji in namenom, kar je avtorju, ki je vse življenje učiteljeval, brez dvoma izvrstno uspelo.

S svojim prijaznim tonom in specifičnim načinom pripovedi, ki izžarevata domačnost, toplino in harmonične odnose neke družine, v številnih dialogih bralca seznanja z nadvse prijetnim dedkom in nič manj prikupnim vnučkom Florjanom, ki je že dovolj star, da prevzame del odgovornosti pri delu v čebelnjaku. Odnos med dedkom in vnukom je tako lep in pristen, da zgodbe z veseljem beremo že zaradi njiju. Življenje na podeželju, v sozvočju z naravo, je drugačno od »bežečega« mestnega vsakdanjaka. Zapisane vrstice nam omogočajo, da začnemo spoznavati tudi svet marljivih čebel: od njihovega pomladnega prebujenja in leta proti soncu do smrti v čebelji družini. In seveda sladkega točenja medu, pa še marsikaj vmes ...

Vladimir Fajdiga

Približuje se dan sajenja medovitih rastlin

Lani smo v tednu tradicionalnega slovenskega zajtrka na Čebelarški zvezi Slovenije predstavili projekt »Dan sajenja medovitih rastlin«, ki ga bomo letos izvedli prvič, in sicer zadnjo soboto v mesecu marcu. Verjamemo, da bo projekt potekal vsako leto.

Projekt je bil v začetku predstavljen kot vseslovensko sajenje medovitih rastlin, ki se mu je priključevalo iz dneva v dan več podpornikov doma, nato so se priključevali podporniki iz Evrope in drugih delov sveta. Tako so se sedaj že priključili številni podporniki iz vsaj 16 različnih držav ter številni podporniki doma. Med njimi srednje kmetijske šole, čebelarska društva, druga društva, organizacije, taborniki ter 25 občin, ki bodo svoje občane v mesecu marcu ozaveščale o pomenu sajenja medovitih rastlin in tudi sadile medovite rastline.

Zahvala na tem mestu gre tudi Zavodu za gozdove Slovenije in drugim pokroviteljem, donatorjem, ki bodo prispevali sadike medovitih dreves. Na razpolago bodo sadike, ki jih bodo lahko prevzeli posamezna čebelarska društva in organizacije in jih nato posadili na primerna mesta. Na Čebelarški zvezi Slovenije pripravljamo razpis za prevzem sadik, ki bo objavljen na naši spletni strani. Čebelarska društva in organizacije bodo lahko podali predlog za število medovitih sadik dreves, ki jih želijo prevzeti in tudi posaditi. Število sadik se bo prilagodilo glede na ponujeno število sadik od drevesnice in število sadik, ki jih želi prevzeti čebelarsko društvo, organizacija. Pomembno je, da se bodo te sadike prevzele in marca tudi posadile.

Z Zavodom za gozdove Slovenije se pripravljajo tudi strokovna navodila posaditve medovitih dreves.

Zavod pripravlja tudi lokacije po posameznih okoliših, kjer bodo lahko čebelarji, taborniki in vsi drugi, ki želijo prispevati del k tej akciji, skupaj posadili sadike medovitih dreves. Sadike na teh lokacijah bo zagotovil Zavod za gozdove Slovenije.

O nadaljnjih dejavnostih vas bomo obveščali na spletni strani in v naslednji številki SČ. Odčitajte kodo QR (koda QR »Dan sajenja«) s pametnim telefonom in se na spletu seznanite s projektom »Dan sajenja medovitih rastlin«. Stopimo korak naprej in v mesecu marcu posadimo medovite rastline, ki bodo koristne za naše čebele, oprasovalce, metulje in za našo skupno pisano prihodnost.

»Dan sajenja«

Tomaž Samec, svetovalec JSSČ

71. redni občni zbor Čebelarke zveze Slovenije

71. redni občni zbor Čebelarke zveze Slovenije bo v soboto, 9. aprila 2022, ob 9. uri v prostorih

Čebelarke zveze Slovenije na Brdu pri Lukovici. Vabilo z dnevnim redom bo objavljeno v

naslednji številki Slovenskega čebelarja.

Boštjan Noč, predsednik ČZS

Obvestilo za Dan odprtih vrat 2022

V petek, 22. aprila 2022, bo ob dnevu Zemlje po vsej Sloveniji potekal »Dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev«. Želimo si, da bi na ta dan večina čebelarških društev odprla svoja vrata obiskovalcem iz ožje in širše okolice. Vključevanje društev v to vseslovensko akcijo je prostovoljno,

odvisno pa je predvsem od kadrovske zmožnosti posameznega društva. Čebelarška društva, ki se bodo pridružila dogodku, naj pošljejo prijavnico (ta je v elektronski obliki na spletu: www.czs.si pod rubriko OBRAZCI) na elektronski naslov: vlado.augustin@czs.si do konca

meseca februarja. O nadaljnjem poteku akcije bomo obveščali samo tista čebelarška društva, ki bodo do navedenega datuma oddala svojo prijavo. Vse dodatne informacije lahko dobite tudi na ČZS, JSSČ, na telefonski številki: 040/436 516.

Vlado Augustin, svetovalec JSSČ

Razpis tudi za čebelarje za zaščito čebelnjakov pred medvedi

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je konec decembra objavilo javni razpis iz naslova podukrepa 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva v višini 1 milijonov evrov za zaščito živali na paši pred medvedom in volkom. Upravičenci lahko vložijo vlogo od 10. januarja do vključno 13. aprila 2022 do 14. ure.

22. javni razpis iz podukrepa 4.1 Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva za leto 2021 potencialnim upravičencem omogoča pridobitev nepovratnih sredstev. Nepovratna sredstva se zagotavljajo iz Programa razvoja podeželja 2014–2020. Upravičenci do podpore so nosilci kmetijskih gospodarstev. Predmet podpore

so naložbe v ureditev pašnikov in obor z visokimi varovalnimi elektromrežami in nepremičnimi elektroograjami na območjih pojavljanja medveda in volka. Razpis je objavljen na spletni strani MKGP (koda QR »Razpis«).

»Razpis«

ČZS

Terensko svetovanje čebelarjem v letu 2022

Zakorakali smo že v mesec februar v letu 2022 in verjamemo, da vsak izmed nas veliko pričakuje od svojih čebel in seveda, kako bo potekala čebelarška sezona. Počasi se bo začela prebujati tudi narava, ki bo zacvetela v vseh svojih lepotah, in upamo, da bodo naše čebele obletavale bogate cvetoče dele rastlin. Če se vam bo pri delu s čebelami kje zalomilo, pa se lahko obrnete na svojega dobrega čebelarškega prijatelja s svojega območja, terenskega svetovalca v čebelarstvu, ki vam bo z veseljem priskočil na pomoč, da skupaj odpravita čebelarško težavo.

Svetovanja terenskih svetovalcev se sedaj opravljajo po telefonu. Ko se bodo zadeve sprostile po državi, pa bodo po ustaljenih tirnicah opravljala

svetovanja pri čebelarjih oz. pri čebelnjakih. Naša naloga ostaja, da skrbimo za našo avtohtono krajnsko čebelo in da izvajamo po čebelnjakih osnovno odbiro. Tako se bo spremljala in ugotavljala obarvanost obročkov na zadkih čebel. Bodo pa v mesecu maju in juniju svetovali čebelarjem glede menjave čebeljih matic v družinah, kjer so se pojavile čebele z rumenimi obročki.

Naloga terenskih svetovalcev pa ne bo samo skrb za izvajanje osnovne odbire, ampak tudi svetovanje čebelarjem pri tehnologiji čebelarjenja. Če bo čez leto narava naklonjena čebelarjem oz. našim čebelam, bomo tudi točili med. V pomoč vam bodo tudi pri ugotavljanju zrelosti medu in pri ugotavljanju električne prevodnosti

medu za lažjo odločitev glede vrste medu.

Poleg svetovanja čebelarjem na terenu bodo zbirali vzorce čebel po občinah. Zbrani vzorci se bodo potem analizirali v našem laboratoriju. Zbrani podatki nam bodo v pomoč glede stanja obarvanosti obročkov na zadkih čebel. Bodo pa po terenu izvajali tudi delavnice, ki so namenjene vsem čebelarjem.

Nalog in dela terenskih svetovalcev je veliko v čebelarstvu, pa vendar si bodo vzeli tudi čas za vas, da vam svetujejo pri odprtih vprašanjih, ki se vam bodo pojavljala čez leto. Seznam terenskih svetovalcev v čebelarstvu je objavljen na naši spletni strani pod rubriko Terenski svetovalci.

Tomaž Samec, svetovalec JSSČ

Najem paviljona Medena zgodba

Paviljon Medena zgodba je v preteklem letu gostoval v že kar nekaj krajih po Sloveniji. Ker so datumi najema vedno bolj zasedeni, vas prosimo za čimprejšnjo rezervacijo. V letošnjem letu je predvideno, da bi paviljon gostoval tudi izven meja Slovenije, da lahko pokažemo ta izjemno zanimivi prevozni čebelnjak tudi v svetu, saj je čebelarstvo del kulturne dediščine, ki jo moramo ohranjati in razvijati. Če bi želeli paviljon predstaviti v svojem kraju, lahko termin rezervirate na 041/370 409 ali barbara.dimc@czs, kjer se dogovorite za vse podrobnosti glede najema. Najem paviljona je brezplačen. Zagotoviti je treba samo prevoz do izbrane lokacije ter zanj skrbeti kot dober gospodar.

Barbara Dimc, tajnica ČZS

Foto: Klemen Lajavec Photography

Seminar o računovodstvu za čebelarska društva

ČZS bo tudi letos organizirala seminar o računovodstvu za čebelarska društva, ki bo zajemal informacije o novostih oz. spremembah s področja predpisov, o pripravi letnih poročil in poročanju na Ajpes/Durs. Na seminar so

vabljeni vodstva čebelarskih društev. Seminar, ki ga bo vodila Majda Gominšek iz Svetovalne hiše Gominšek, bo potekal na spletu v četrtek, 10. februarja 2022, ob 17. uri. Prosimo vas, da se na seminar prijavite do 7. februarja 2022,

in sicer po elektronski pošti, na naslov: barbara.dimc@czs.si. Glede na trenutno situacijo bo po vsej verjetnosti izveden webinar.

Povezavo in gradivo vam bomo posredovali do 8. februarja.

Barbara Dimc, tajnica

Urniki usposabljanj v februarju

Vsa usposabljanja so namenjena vsem slovenskim čebelarjem. Člani ČZS morajo na usposabljanja obvezno prinesiti izkaznico ČZS! Udeležba na usposabljanju (z izjemo spletnih predavanj) bo možna za osebe, ki izpolnjujejo pogoj PCT oz. pogoje tedaj veljavnega odloka o začasni omejitvi zbiranja. Izpolnjevanje pogoja PCT izvaja gostitelj usposabljanja. Na spletno predavanje se lahko prijavite v spletnem obrazcu na povezavi pri posameznem predavanju. Za izvedbo posameznega predavanja mora biti prijavljenih najmanj 30 oseb. **Ob vstopanju v Zoom morate obvezno vpisati veljaven elektronski naslov ter ime in priimek (uradno) ter druge podatke. Brez teh podatkov ne moremo zabeležiti udeležbe v sistem vodenja evidence o opravljenih usposabljanjih!** Za potrdilo o opravljenem usposabljanju iz apitehničnih ukrepov in OSNOVNIH smernic dobrih higienskih navad v čebelarstvu po spletu sta potrebna prisotnost večino časa (se preverja) in opravljanje obveznega preverjanja znanja. Pridržujemo si pravico, da iz objektivnih razlogov urnik naknadno dopolnimo, spremenimo ali usposabljanja nadomestimo s spletnimi predavanji. Redno spremljajte posodobitve urnika usposabljanj na spletni strani ČZS.

Datum	Čas	Tema	Izvajalec	Kraj	Stik
2. feb.	17.00	Apitehnični ukrepi	Vlado Auguštin	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/cZZggEHeLcjb4AGG8
3. feb.	9.00	Čebelje paše v Sloveniji	Aleš Bozovičar	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/dYCjRBUXc6iNhVB19
3. feb.	10.00	Vzreja matic in ohranjanje kranjske čebele	dr. Peter Kozmus	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/nChJNtfJ8uRPuJ4J6
4. feb.	9.00	Apitehnični ukrepi	Simon Golob	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/yznwVuuLmp3ZZmCo9
7. feb.	9.00	Označevanje in tehnologija pridelave propolisa	Tomaž Samec	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/b3aBNRFJDCNKx7ig6
7. feb.	17.00	Dobra čebelarska praksa	Vlado Auguštin	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/oibTu5gDZdHCYAGy9
7. feb.	18.00	Sadjarstvo in čebelarstvo*	Janez Gačnik	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/gcpxK1m12W16v4v6
9. feb.	9.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	Tomaž Samec	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/NEWk2rFSSU6iBP2U6

Datum	Čas	Tema	Izvajalec	Kraj	Stik
9. feb.	16.00	Pridelava medu	dr. Andreja Kandolf Borovšak	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/6AUKn1hsaXT4af5Z7
9. feb.	17.00	Apitehnični ukrepi	Vlado Auguštin	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/WRnjnNNcTe2AKqxH7
10. feb.	17.00	Trženje čebeljih pridelkov in izdelkov	Tina Žerovnik	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/RVPk9bGhWrrJUEH8
11. feb.	10.00	Priprava čebeljih pridelkov za prodajo in čebelarstva zakonodaja s področja trženja in prodaje	Petra Bračko	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/NMmMTpruFQdvYUps6
11. feb.	17.00	Prepoznavanje medovitih rastlin*	Franci Šivic	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/f9iqVjkt3nn7fxAb9
11. feb.	17.00	Gozdne paše*	Jure Justinek	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/dxjexUkUGR5D9Naz6
14. feb.	17.00	Delavnica o uporabi spletnih aplikacij (vnos in registracija stojšč, SIRIS, GERK) za upravljalce pašnih redov	Vlado Auguštin	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/6qsASCD1RajufuqWA
14. feb.	17.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarke prakse*	Franc Podrižnik	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/WNiTxMwx5p6FhAc47
15. feb.	18.00	Tehnologija čebelarjenja z AŽ-panji	Simon Golob	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/YQcr5qS4MAnHSAGw8
15. feb.	18.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarke prakse*	Brane Borštnik	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/WNiTxMwx5p6FhAc47
16. feb.	10.00	Možnosti pridobivanja in črpanja nepovratnih sredstev	Tina Žerovnik	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/CQE7UbwL0jYEsUw7
16. feb.	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	dr. Andreja Kandolf Borovšak	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/94LWX5drC1bM3hEV7
16. feb.	17.00	Pridelava in predelava voska	Vlado Auguštin	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/Ds7uS1WrVuFvT2a9
17. feb.	16.00	Priprava čebeljih pridelkov na prodajo in čebelarstva zakonodaja	Tina Žerovnik	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/81PgsHvSEsJmJqQW7
17. feb.	17.00	Čebelje paše v Sloveniji	Aleš Bozovičar	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/48KHT7pJhUqXvNyL9
18. feb.	9.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	dr. Andreja Kandolf Borovšak	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/LoTLYZXZDdB9gKMV7
18. feb.	17.00	Apitehnični ukrepi	Simon Golob	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/cLda73m6Hodmjt9a9
18. feb.	17.00	Prepoznavanje medovitih rastlin*	Franci Šivic	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/PsTjnrXpxc4DSfb58
21. feb.	10.00	Tehnologija čebelarjenja z AŽ-panji	Simon Golob	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/xedmtzREEzZoqoVp8
21. feb.	17.00	Čebelarški turizem*	Franci Šivic	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/rr7KsUCosLXZGXhbA
21. feb.	18.00	Izbrana poglavja biologije čebel*	Franc Podrižnik	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/CZQ87oeDee3MsKyf8
22. feb.	17.00	Vzreja matic in ohranjanje kranjske čebele	dr. Peter Kozmus	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/S4UdSJdyaPXQXEu5
22. feb.	17.00	Izračun lastne cene	Tina Žerovnik	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/nSyeV5m4TvomB6Ns5
23. feb.	9.00	Apitehnični ukrepi	Vlado Auguštin	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/Voh3UZy9Uogv7cZn8
23. feb.	18.00	Vzreja čebeljih matic za lastne potrebe*	Brane Borštnik	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/hbusabkRt9a4eHmg9
24. feb.	15.00	Trženje čebeljih pridelkov in izdelkov	Petra Bračko	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/gVZQ2U6UeHfrwmK67
25. feb.	18.00	Apiterapija*	Vlado Pušnik	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/mnQUqaKTu8iVwmyMA
28. feb.	17.00	Čebelarški turizem*	Franci Šivic	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/rZqLcdJxUSKo8YQS6
28. feb.	19.00	Oskrba čebeljih družin skozi leto v nakladnih panjih*	Vladimir Fajdiga	spletno predavanje po Zoomu	https://forms.gle/r3YWRiQPz89t9M49

* Javno naročilo za izvedbo usposabljanja v čebelarstvu

Mali oglasi

PRODAM

Cvetni prah osmukanec, svež in posušen, očiščen, količinski popust, možna dostava na dom ali po pošti, tel.: 040/845 113.

Cvetni prah, svež, zamrznjen, 40 kg in 40 kg čebeljega voska (okolica Brežic), tel.: 031/754 923.

Svež zamrznjen cvetni prah, pakiran po 40 dag (Turjak), tel.: 041/698 103.

Mešan med, točen julija 2021, v vedrih po 30 kg, cena po dogovoru, tel.: 040/874 470.

Nekaj čebeljih družin na 7-9 AŽ-satih in na 10 LR-satih, s panji, tel.: 040/838 956.

Čebelje družine na 5 AŽ-satih, aprila (okolica Tolmina), tel.: 041/876 838.

Sedem čebeljih družin na 7 AŽ-satih, tel.: 041/858 736, 07/495 76 45.

Deset čebeljih družin z lanskimi maticami na mladih AŽ- in LR-satih, konec marca ali začetek aprila, tel.: 031/556 244.

Trinajst čebeljih družin na 10 AŽ-satih, tel.: 041/645 944.

Čebelje družine na LR- in AŽ-satih, tel.: 041/579 989.

Čebelje družine na 5 in 7 AŽ-satih, z lanskimi maticami, prevzem v aprilu (okolica Ribnice), tel.: 041/368 115.

Čebelje družine na 9 ali 10 AŽ-satih, tudi s panji, matice 2021, očiščene varoj, cena po dogovoru, tel.: 041/768 351.

Celotno čebelarstvo, zaradi starosti (Bohinjska Bistrica), tel.: 031/707 231.

Zdrave in močne čebelje družine na 7 AŽ-satih, z lanskimi maticami, mlado satje (prevzem v okolici Kranja ali Kozine), tel.: 041/386 697.

Lipove AŽ-satnike, lepljene, zbite, vrtane, tel. 031/635 856.

Lipove AŽ-satnike, kakovostne izdelave, in zaboje za roje ali omevence, možna menjava za vosek, lahko pošljem po pošti, ugodno, tel.: 031/753 345.

Zažičene satnike AŽ, LR, DB, D-US, zander, nemške in avstrijske, normalne mere, ter družine na 5 satih (Kobarid), tel.: 031/870 709.

12 panjev in kompletno čebelarstvo opremo, ugodno, tel.: 031/380 674.

35 nakladnih panjev, naseljenih, odvoz se lahko po želji odloži na konec robinijeve paše, tel.: 041/704 233.

Novo AŽ-panje 7S in 10S, tudi trietažne, ter sublimator in ometalnik, možna menjava za izdelano satje, tel.: 031/501 801 (po 18. uri).

Točilo, samodejno, šestsatno, tel.: 031/435 469.

Nekaj osmukalnikov in tri AŽ 7-satarje, tel.: 031/776 075.

Dva zabojnika s po 40 družinami v AŽ 10S-panjih in tovornjak TAM 5000 ter zabojnik točilnico, cena po dogovoru, tel.: 041/530 688.

KUPIM

Pet rabljenih AŽ-panjev 10S, tel.: 041/698 103.

Rabljene AŽ-panje 10S, dvo- ali trietažne, proizvajalca Debevec, in čebelji vosek, tel.: 041/620 850.

TRADICIONALNA IZDELAVA VSEH VRST AŽ-PANJEV NAJBOLJŠI SLOVENSKI SMREKOV, LES ROGLJIČENI (CINKANI) SPOJI

www.krze.si

PRI ENKRATNEM NAKUPU DESETIH AŽ-PANJEV VAM PODARIMO PRAŠILČEK

Idrijska 10, 1360 Vrhnika
041-420-200
01-755-13-17

MIZARSTVO KRŽE 1939

PE ČEBELARSKI CENTER MARIBOR

Streliška 150, Maribor
Tel/Fax: 02/331 80 10
Delovni čas:
od ponedeljka do petka od 8.30 do 17. ure.
sobota: od 8. do 13. ure.
GSM: 051/348 426
e-mail: jana.pp@amis.net
www.cebelski-center.si

- Satniki AŽ-lipovi, rogljičeni
- Panji AŽ, LR
- Čebelarstva oprema in drobni pribor
- Čebelje pogače
- Točila in posode za med
- Satne osnove AŽ, LR, Kirar
- Steklena in kartonska embalaža za med, propolis, medene pijače in ostale čebelje pridelke
- Darilni program

JANA - Trgovina, posredovanje, zastopanje - Jana Pušnik Pokrivač s.p., Maribor

Naročeno blago vam lahko pošljemo s paketno pošto, pri večji količini pa po vaši izbiri dostavimo na dom!

API KON-TAKT
www.cebelskaoprema.si
 REŠKA CESTA 18A ~ PRESTRANEK
 PON-PET 8-16 h ☎ 031 339 287

**Izdelava prevoznih
 čebelnjakov**

Anton Ciglič s.p.
www.cebelnjaki.si
info@cebelnjaki.si
Telefon: 031 681 589

**ZVEZA ČEBELARSKIH
 DRUŠTEV SRBIJE**
 www.spos.info

XIII. DRŽAVNI ČEBELARSKI SEJEM 12.-13. februar 2022.

HALA 2 BEOGRAJSKEGA SEJMA

Dodatne informacije poiščite na spletni strani:
www.https://spos.info/xiii-drzavni-pcelarski-sajam-konacni-program/

Čebelam prijazni premazi za les

www.belinka.com belinka

KIPGO
ČEBELARSKA OPREMA

BATUJE 83, 5262 ČRNIČE
 ☎ (05) 368 45 80, 📠 (05) 368 45 81
 GSM 051 614 683

www.kipgo.net; kipgob@gmail.com

PE LUKOVICA, BRDO 8, 1225 LUKOVICA

☎ (01) 729 61 30, GSM 051 352 952 e-pošta: cebelarna.lukovica@gmail.com

OBIŠČITE NAS
 V NAŠI SPLETNI
 TRGOVINI
 WWW.KIPGO.NET

-PANJI
 -OPREMA ZA
 PANJE
 -SATNICE
 -ZAŠČITNA OPREMA
 -OSTALI ČEBELARSKI
 PRIPOMOČKI
 -OPREMA IN
 PRIPOMOČKI ZA
 ODKRIVANJE
 SATOV
 -TOČILA
 -CEDILA
 -OPREMA ZA
 SEGREVANJE
 MEDU
 -OPREMA ZA
 POLNJENJE
 MEDU
 -EMBALAŽA

**PRIVOŠČITE
 VAŠIM ČEBELAM
 NAJBOLJŠE!
 INVERTNE POGAČE**

30 % VEČJA STIMULACIJA

SESTAVA:
 FRUKTOZA 42 %
 DEKSTROZA 51,5 %
 MALTOZA 2,5 %
 TRIOZA 2 %
 SLADKOR 2 %

IZDELUJEMO:
 -PRAŠILČKE AŽ: 3S,
 5S, 7S
 -PANJE AŽ: 9S, 10S,
 po naročilu 11S, 12S
 -PANJE AŽ 3E: 10S,
 po naročilu 9S, 11S
 -PANJI AŽ KOZINC
 11+3 (po naročilu)

Čebelarjem z
 veljavno člansko
 izkaznico priznamo 5 %
 popusta pri gotovinskem
 nakupu nad 100 EUR v
 naših prodajalnah.

PARNI TOPILNIKI
 VOŠČIN, SONČNI
 TOPILNIKI LESENI IN IZ
 NERJAVEČEGA
 MATERIALA ZA
 1 ALI 2 SATA,
 PREŠE ZA VOŠČINE

POGAČE
 HoneyBeePro
 Standard in
 HoneyBeePro
 Protein

**IZOLACIJSKA
 PENA ZA
 AŽ-PANJE**

NAROČENO
 POŠLJEMO
 TUDI PO
 POŠTI!

ZABOJNIKI ZA PREVOZ
 AŽ-PANJEV

**GRELCI
 MEDU**

NALEPKE ZA MED,
 CVETNI PRAH, MEDENE
 PIJAČE IN PRELEPKE
 od 0,28
 EUR/POLO

Spoznajte BeeConn

Brezžična nadzorna naprava za spremljanje dogajanja v vašem čebelnjaku.

www.beeconn.si | info@beeconn.si | 03/567 07 34

DOPOLNILNA KRMNA MEŠANICA ZA PREHRANO ČEBEL
NAREJENO V SLOVENIJI

SLADKORNE POGAČE ZA ČEBELE

ČEBELARSTVO VITA-MED
VITA-MED®
Čebelarstvo Posl
Čača vas 46e
3241 Podplat
041 574 236 / 031 419 111

Čebelarstvo PISLAK BALI
Apače 303, 2324 Lovrenc na Dravskem polju

PREDELAVA VOSKA

Izdelujemo satnice vseh dimenzij iz vašega voska

031/734 905 • info@cebelarstvo-pislak.si • www.cebelarstvo-pislak.si

KUNSTELJ

Miha Kunstelj s. p., inž. Jože Kunstelj s. p.
Zavrtni 41, 1234 Mengeš
Tel.: 031/352 797, 01/723 70 27

www.apikunst.si / jm-kunstelj@amis.net

Čebelarski jopiči, kombinezoni, rokavice, klobuki, kape ...
Proizvodnja čebelarskih točil (inox in PE-posoda)
Motorji (80 in 110 W), ročni pogoni, posode za med
NOVO: kape s svetilko in povečevalom

Čebelarski muzej Radovljica
NOVA STALNA RAZSTAVA

**Živeti skupaj.
O čebeli in človeku**

Odperto od torka do nedelje, 10.–18. ure.
Za člane ČZS popust pri vstopnini.

www.mro.si

ČEBELARSKI MUZEJ

Javno zbiranje ponudb za prodajo čebelarske opreme

Občina Radovljica je na spletni strani www.radovljica.si, v rubriki RAZPISI in OBJAVE, objavila javno zbiranje ponudb za prodajo naslednje čebelarske opreme:

- HOMOGENIZATOR Z GRETJEM IN MEŠALOM TER PODSTAVKOM kapacitete 600 kg – izhodiščna cena 5460 EUR.
- POLAVTOMATSKA ETIKETIRKA zmogljivosti do 800 etiket/uro – izhodiščna cena 3080 EUR.
- OGREVALNA KOMORA za dekrystalizacijo medu dim. 140 × 160 – izhodiščna cena 1960 EUR.
- NERJAVEČE ČISTILNO KORITO – izhodiščna cena 420 EUR.
- NAPRAVA ZA OBRAČANJE SODOV – PREKUCNIK, volumna sodov 200 l in 50 l – izhodiščna cena 2240 EUR.
- UNIVERZALNA NAMIZNA CENTRIFUGA – izhodiščna cena 1225 EUR.
- ELEKTRIČNI VILIČAR nosilnosti 1000 kg – izhodiščna cena 3290 EUR.

Izhodiščne cene vključujejo tudi DDV. Oprema je last Občine Radovljica, letnik 2012 in zelo lepo ohranjena. Rok za prejem ponudb za nakup čebelarske opreme je 1. marec 2022. Javno odpiranje ponudb bo 3. marca 2022 ob 10. uri v prostorih Občine Radovljica. Podrobnejše informacije glede opreme, postopka javnega zbiranja ponudb in možnosti ogleda opreme so navedene v objavi na spletni strani občine.

Občina Radovljica

Zapustili so nas

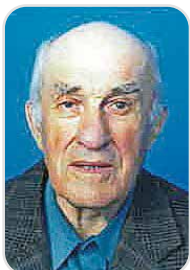
MAKS PŠENIČNIK 1945–2021

V letu 2021 nas je nenadoma zapustil naš dolgoletni član. Čebele so mu bile v veliko veselje, imel je še veliko načrtov. V društvu je zelo rad pomagal pri sleherni delovni akciji, za to smo mu neizmerno hvaležni. Zelo rad se je družil s čebelarji, posebej pri izobraževanjih so ga zanimali novi pristopi in tehnologije v čebelarstvu. Pogrešali ga bomo kot dobrega čebelarja, prijatelja, ki je bil vedno dobre volje.

ČD Prevalje

FRANC OREŠNIK 1929–2021

Sredi julija 2021 smo se poslovili od svojega najstarejšega člana Franca Orešnika. Čebelariti je začel leta 1985. Takoj se je včlanil v ČD in tudi postal odbornik za Novo Štifto. V letih 1988

do 2000 je poročal o medenju na ČZS, prav tako je bil do leta 2015 poverjenik za pasišča na tem območju. Pri njegovem čebelnjaku, s približno 20 čebeljimi družinami, so bili v času medenja pravi shodi številnih čebelarjev prevoznikov, predvsem tistih onkraj Črnavca, ki vozijo čebele na naše območje. Tukaj so dobili iz prve roke vsa poročila o medenju. Za vestno delo na področju čebelarstva je bil nagrajen z odličjema A. J. III. in II. stopnje, prejel pa je tudi več priznanj za življenjske jubileje. Njegovo delo uspešno nadaljuje sin Robert.

ČD Gornji Grad

FILIP KAVČIČ 1939–2021

Rodil se je 20. avgusta 1939 v Koprivniku pod Mrzlim Vrhom. Kmalu po upokojitvi je našel tudi nov konjiček, ki se mu je posvetil z vsem srcem: čebele. Verjetno lahko le drug čebelar razume, s kakšno skrbnostjo in navdušenjem se je ukvarjal s čebelami in jih imenoval kar »moje živalce«. Oktobra 2021 pa se je nepričakovano

spremenilo vse. Kljub temu da ga je bolezen vidno izčrpavala, je bil v mislih stalno pri družini in svojcih. In seveda pri čebelah. Za njegov trud smo mu hvaležni in za vedno bo ostal v našem spominu kot delaven, umirjen in razgledan mož, čigar beseda je imela svojo težo. Naj mu bo lahka naša domača zemlja.

ČD Žirk, Žiri

FRANC BREZOVNIK 1934–2021

Franc Brezovnik je bil čebelar od leta 1950. Čebelaril je s 30 čebeljimi družinami v AŽ-panjih. Bil je vzoren čebelar, njegov med je bil večkrat ocenjen z najvišjimi ocenami. V čebelarški družini je bil več mandatov član UO in poverjenik za Radegundo. Še letos je čebelaril, poleti pa je predal čebelje družine bratu Jožetu. Čebelarstva družina Janeza Goličnika Mozirje mu je za njegovo dobro delo podelila odličje A. J. III. stopnje. Čebelarstva zveza Savinjsko-Šaleškega območja mu je podelila odličje A. J. II. stopnje in priznanje za osebni jubilej 80 let in večletno čebelarjenje. Za 50 let in večletno članstvo v ČZS je prejel značko in priznanje

zvestobe članstvu. Na njegovem grobu naj cvetje obiskujejo čebelice kranjske sivke!

ČD Mozirje

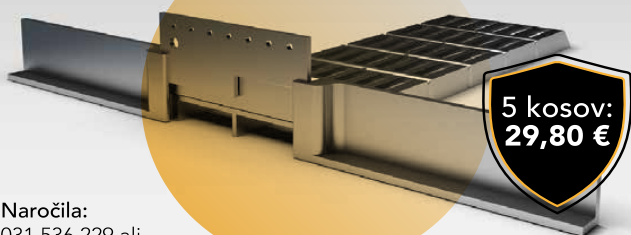
TINE KOŠMERL 1945–2021

V začetku junija 2021 smo se poslovili od svojega dolgoletnega člana Tineta Košmerla iz Petelinjeka pri Novem mestu. Prve čebelje družine je kupil po upokojitvi leta 1999, takrat se je včlanil tudi v ČD in ostal član do zadnjega dne. Bil je dejaven član društva, dolgoletni praporščak in član UO. Sodeloval je pri ocenjevanjih medov, kjer je zbiral vzorce medov. Bil je tudi dober harmonikar, s svojo harmoniko je razveseljeval otroke na medenih zajtrkih in naše člane ob raznih prireditvah. Fizično in materialno je pomagal pri izgradnji društvenega čebelnjaka v Gabrju. Za vse zasluge v čebelarstvu je prejel odličje A. J. III. stopnje. Bil je velik ljubitelj čebel in dober prijatelj, vedno pripravljen pomagati drugim. Pogrešali ga bomo in ga ohranili v lepem spominu.

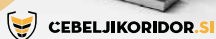
ČD Novo mesto

ČEBELJI KORIDOR ZA PREPREČEVANJE ČEBELJEGA ROPA

5 kosov:
29,80 €

Naročila:
031 536 229 ali
www.cebelykoridor.si

Zmagovalec natečaja
najboljše tehnološke
rešitve 2021

Čebelarstva tehnika
Meritve teže vsako uro
Sistem proti kraji (GPS)
Zaznavanje rojenja

Dostop do meritev
znotraj istega
čebelarstva društva ali
javno!

www.BeeScales.io 031 536 229

MARIJA BELOVIČ 29. 10. 1949–6. 10. 2021

V začetku lanskega oktobra smo se poslovili od Marije, dolgoletne članice društva. Vrsto let je bila blagajničarka ter članica upravnega odbora; v zadnjem mandatu pa članica nadzornega odbora. Za svoje dolgoletno požrtvovalno delo je leta 2020 prejela bronasto odlikovanje Antona Janše. Vedno je bila dobre volje in pripravljena na šalo. O svojih težavah, tudi ko se je lotila bolezen, ni tarnala. Pogrešali bomo njen smeh in vedrino.

ČD Barje

JOŽE LAMPRET 1929–2021

Jože, ki je svoj prvi roj našel pri 18 letih, se je v ČD Stična včlanil leta 1978. Pri 23 letih je imel že 12 čebeljih družin. Čebelarstvo je povečal in ostal čebelar do svoje smrti. Ko je začel v začetku 80. let na

šoli v Ivančni Gorici delovati čebelarški krožek, je pomagal pri izdelavi in postavitvi učnega čebelnjaka. Prejel je odličji A. J. III. in II. stopnje ter plaketo Emila Rothsčütza.

ČD Stična

JOŽE KLANČAR 1938–2021

V prebujajoči se pomladi 19. marca 1938 je v prelepi Vipavski dolini v z vinogradi obdani vasi Podbreg ugledal luč sveta. Rojenice so mu v zibelko poleg nadarjenosti, volje do življenja in pa trmaste vipavske vztrajnosti položile tudi čebele. Te so ga spremljale celo življenje. Čebelarstvu je posvetil veliko časa. Skupaj z življenjsko sopotnico, soprogo Darinko, ki mu je vedno stala ob strani in mu bila v pomoč, sta svoje čebelice vozila po pašah po nekdanji Jugoslaviji. Bil je eden glavnih akterjev in potisna sila Čebelarstva društva Ljubljana Moste - Polje, od tajniške do predsedniške funkcije, in še bi lahko naštevali. Delo člana upravnega odbora je do zadnjega opravljal vestno in ni bilo seje, na kateri ni sodeloval s predlogi, predvsem pa z

nasveti in rešitvami.

Tomaž Svete, ČD Ljubljana Moste - Polje

JANEZ BAJC 1952–2021

Janez se je v ČD Stična včlanil leta 1983 in v njem dejavno sodeloval. Vrsto let je vodil letne občne zборе in bil član nadzornega odbora. Čebelnjak čebelarstva Bajec je postavil sredi travnikov v Šentvidu pri Stični. Za čebelarjenje je navdušil tudi sina Martina. Za svoje delo je prejel odličji A. J. III. in II. stopnje ter značke zvestobe za 10, 20 in 30 let članstva v društvu.

ČD Stična

ALBIN ČRESLOVNIK 1935–2021

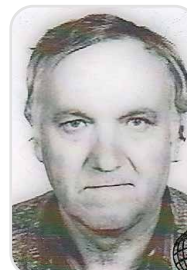

V začetku leta nas je presenetila vest, da je nas nepričakovano zapustil naš čebelar Albin. Čebelaril je z nakladnimi panji in čebele so mu predstavljale

veliko veselje. Skoraj ni bilo srečanja ali izobraževanja, da ni bil prisoten. Bil je pripravljen pomagati skoraj pri vsaki akciji, posebej pri izgradnji čebelarstva učnega centa, saj je vložil veliko ur svojega dela. Zato smo mu hvaležni za njegovo pripravljenost pomagati društvu in se mu iskreno zahvaljujemo. Ostal nam bo v lepem spominu.

ČD Prevalje

FRANC ŽIDO 1956–2020

Novembra je minilo leto, odkar smo se člani Čebelarstva društva Šalovci na pokopališču v Markovcih poslovili od svojega člana, 64-letnega Franca Žida iz Čepincev. Mladost in kasnejša leta je preživel skupaj z bratom na manjši kmetiji, kjer je poleg kmečkih opravil našel čas in veselje do čebelarjenja. Leta 2015 se je pridružil Čebelarstvu društvu Šalovci, kjer je redno sodeloval pri raznih dejavnostih in srečanjih našega društva. Z njegovim odhodom smo izgubili vestnega čebelarja in dobrega prijatelja. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

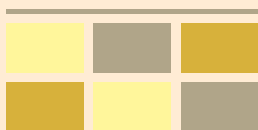
ČD Šalovci

Čebelarški center Gorenjske v Lescah, Rožna dolina 50a, vam omogoča:

– izdelavo satnic iz vašega voska,

– odkup voska,

– nakup AŽ- in LR-satnic.

Vse informacije dobite na: www.cricg.si ali 031/628 499

Wachsverarbeitung | Imkereiarartikel
Deutsch Haseldorf 75 | 8493 Klösch, Avstrija
Telefon & faks: +43 (0) 3475/2270
info@wachs-hoedl.at | www.wachs-hoedl.at

Delovni čas:
Ponedeljek–petek: 8.00–12.00, 13.00–18.00
Sobota: 8.00–12.00

Jezik za sporazumevanje: nemščina in slovenščina.
Naše satnice lahko kupite tudi v podjetju
Logar trade, d. o. o., iz Šenčurja in
Jana posredovanje, zastopanje, Maribor.

Kako nas najdete:

Imejte svoj vosek pod nadzorom! Satnice iz lastnega voska so spet aktualne.

- Imate možnost prisostvovati predelavi svojega voska ali starega satja! Obvezna je predhodna telefonska najava!
- Najmanjša količina obdelave je 20 kg surovega voska ali 50 kg starih satov.
- Jamčimo razkuževanje s paro.
- Zelo ugodno razmerje med količino in kakovostjo.
- Po želji izdelujemo satnice vseh debelin in velikosti.
- Predelava voska poteka vse leto.
- Velika izbira pripomočkov za čebelarjenje.

durch die Austria Bio
Garantie kontrollierter Betrieb

SPIRALNI POTOPNI TALILNIKI ZA MED

Lastnosti:

- Velika kontaktna površina med medom in grelnim telesom.
- Enakomerna razporeditev grelne površine po celotni širini posode.
- Stalna temperatura gretja, ki nikoli ne preseže 40 °C.
- Preprosto vzdrževanje.

Na voljo so naslednji modeli:

Premer	Moč	Cena z DDV
170 mm	50 W	70,00 €
215 mm	50 W	75,00 €
300 mm	75 W	85,00 €
350 mm	100 W	95,00 €

Naročila sprejema in prodaja:

Atelšek d. o. o., Povir 52a, Sežana

E-pošta: vanja@atelsek.si

GSM: 031/350 971 ali 031/667 158

info.belokranjski-hram@t-2.si
Facebook – belokranjski hram

ODKUP VSEH VRST MEDU.
ZA VEČ INFORMACIJ POKLIČITE
NA TELEFONSKI ŠTEVILKI:
040 745 750 ali 040 748 588

Čebelarstvo lahko ogledate na naši spletni strani: www.belokranjski-hram.si

Belokranjski hram d.o.o.
Ulica Staneta Rozmana 26, 8340 Črnomelj
M: +386 40 748 588
Delovni čas: pon., tor., čet., pet.: 09.00–16.00
sre.: 09.00–17.00
sob.: 08.00–12.00

PE Maribor
Trgovina Gardina
Cesta XIV. divizije 75, 2000 Maribor
Tel.: +386 2 471 51 73
Delovni čas: pon.–pet.: 8.00–18.00
sob.: 8.00–12.00

Api-Bioxal

62 mg/ml raztopina za čebeljo družino

Inovativna formula
z visoko učinkovitostjo proti varozi,
varna in z odlično toleranco.

**BREZ
SLADKORJA:
BREZ RIZIKA
HMF**

Narejeno v
Italiji

ALVEIS
BETWEEN BEES & HONEY

Prilpave: JANUAR 2022

(10-20 panjev)
500 ml plastenka

(100-200 panjev)
5 L vsebnik

TRETIRANJE VAROZE NA OSNOVI OKSALNE KISLINE Z GLICEROLOM

UPORABNO
12 MESECEV
PO ODPRTJU
(na sobni
temperaturi)

EDINI ŽE
PRIPRAVLJEN
ZA UPORABO

Na voljo pri vašem veterinarju.

VETCONSULT PHARMA d.o.o.

Zdravilo brez recepta. Pred uporabo natančno preberite navodilo!
O tveganjih in neželenih učinkih se posvetujte z veterinarjem ali s
farmacevtom.

Chemicals Laif

IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME TRGOVINA - ČEBELARSTVO ČEBELARSTVO RIHAR - KOCJAN

Robert Kocjan s.p.

Gabrje 42, 1356 Dobrova

Tel.: 01 36 41 106, faks.: 01 36 41 307

GSM: 031 351 964

E-pošta: robineli@siol.net

WWW.RIHAR-KOCJAN.SI

Delovni čas: od pon. do čet.:

9,00 - 12,00 in 15,00 - 17,00,

pet.: 9,00 - 15,00

ZMERNE CENE - TRADICIJA - KAKOVOST - IZKUŠNJE,

PRIDOBLENE V LASTNEM ČEBELARSTVU

Naročeno blago vam lahko odpošljemo s paketno pošto.

MATIČNA REŠETKA

SATNIK AŽ, LR, LR2/3

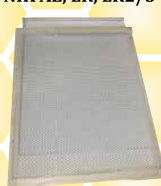
IZOLACIJSKE PENE

**NOVO!!!
POGAČA
APIFONDA
PAKIRANA PO
1 kg ALI 2,5 kg**

VSE ZA OBNOVO PANJEV

PLASTIČNA OBEŠALA

IZDELAVA IN PRODAJA
VSEH VRST SATNIC.
PO DOGOVORU MOŽNA IZDELAVA
SATNIC IZ LASTNEGA VOSKA.

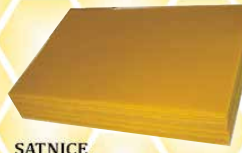
MOŽNA JE
IZDELAVA SATNIC IZ
LASTNEGA VOSKA
OD 20 kg DALJE.
OGLEJTE SI IZDELAVO
SATNIC NA
NAŠI SPLETNI STRANI.

**NOVO!!!!
VSE ZA IZDELAVO PANJEV IZ
NERJAVEČEGA MATERIALA!**

OJAČANA RAZSTOJIŠČA,
RAZSTOJIŠČA 11 + 3,
JAHAČI ZA SATNIKE

TESTNA MREŽA

SATNICE

ČEBELARSTVO DEBEVEC

APIS MED

Trgovina in proizvodnja: Vrhnika, Opekarska 16
tel.: 01/755 12 82, faks: 01/755 73 52

Delovni čas:
ob delavnikih 9,00-12,00
14,00-16,00

Ob sobotah zaprto.

info@apis-med.si
www.apis-med.si

10-SATNI AŽ-PANJ

KAKOVOSTNI
AŽ-SATNIKI
CENA 1,20 EUR
LASTNA
PROIZVODNJA
ZBITI, LEPLJENI, VRTANI

PREDELAVA
VOSKA V
SATNICE
SAMO 1,80 EUR/KG

GRELEC ZA MED - OKROGLI
106 CM ALI 86 CM

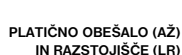
DVOJNO CEDILLO
ZA MED

KAKOVOSTNA
RSF-TOČILA
IN POSODA

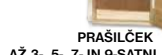
PLASTIČNA
POSODA 25 KG

PLASTIČNO OBEŠALO (AŽ)
IN RAZSTOJIŠČE (LR)

ČEBELJE POGAČE LASTNA
PROIZVODNJA CENA 1,55 EUR/KG
NAD 100 KG 4 % POPUSTA

PRAŠILČEK
AŽ 3-, 5-, 7- IN 9-SATNI

PITALNIK
5 l ZA
AŽ-PANJE

- Naročeno blago pošljemo tudi po hitri paketni pošti (z izjemo lomljivih izdelkov).
- Po izjemno nizki ceni vam iz vašega voska izdelamo satnice – 1,80 EUR/kg.
- Za izdelavo satnic uporabljamo samo steriliziran vosek (30 min nad 125 °C), ki ga predhodno mehansko očistimo nečistoč (do 90 %) s posebnim postopkom posedanja (nečistoče so večinoma težje od čebeljega voska), s čimer vam zagotavljamo čistejši in kakovostnejši vosek.

PANJI SO IZDELANI NATANČNO IN KAKOVOSTNO